

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 pene a treia-oră 10 bani.

Și păcătoși, și de batjocură!

Pe la sfârșitul anului trecut a apărut o carte cu numele „Orașul minciunilor”, sub care se înțelege Aradul. Cartea e scrisă de un gazetar maghiar, nu evreu. În ea biciuște pe domnii de Ungur din Arad. Dar ne dă și nouă destule lovituri. De unele sunt unii dintre noi vrednici. El descrie și cum se face o alegere de deputat într'un cerc românesc. *)

Dacă dăm acum și noi câteva părți din ceea ce a scris Ungurul despre noi, o facem mai ales din următoarea pricină: să audă acei Români ticăloși, cari și-au vândut votul lor unui Jidan puturos s'au vr'unui Maghiar înfumurat, cum aceștia îi încarcă cu o batjocură, care arde ca ferul roșu, tocmai pentru că și-au vândut și dat votul lor străinului. Rândurile cari urmează trebuie păstrate ca un document prețios, și cetite din casă în casă, de câte ori e vorba de a se face o alegere, fie de deputat, fie de membru la adunarea comitatului, pentru că *toți străinii gândesc în același fel despre Românul, care își vinde votul străinului.*

Deputatul, despre care scrie, e un Jidan Moháry, botezat, după ce s'a îmbogățit pe căile cele mai murdare. El se întâlnește cu un gazetar ungur, Serédy, căruia îi spune, că înaintea alegerilor pentru dietă, cafeneaua „Vas” din Arad este locul de târguială a mandatelor din Ardeal. Sunt vre-o 70 de cercuri, în cari hotăresc voturile Valahilor. Sunt chiar mai multe, dar acestea nu sunt cercuri bune, căci alegătorii nu votează numai ca dobitoacele, ci fac și politică. Pe cât de mari dobitoace sunt acolo conducătorii, aceștia nu primesc bani, ori cât de mulți ar fi. Este un agent, Iancu Mitru, care mi-a spus, că cercul cutare din Ardeal e de vânzare. Până acum a fost deputat un văr al fișpanului, acesta însă nu mai vrea să mai dea patruzeci de mii de coroane. Lucrul e ușor de făcut. Cercul electoral avea 327 de alegători în cea din urmă listă din 1901. Dintre aceștia patru au murit, iar doi au emigrat la America. Majoritatea absolută este deci de 161. Acești 161 de alegători, conduși de un delegat al comitetului valah, s'au învoit

*) Ungurul dă ca exemplu Oena Sibiuului. Și aici se poate vedea, că din carte ungurească și din gazetă ungurească se pot învăța numai minciuni. Jumătate din alegătorii Oenei sunt Unguri. Apoi e știut de toată suflarea românească cât de brav s'au luptat frații români din Oena, cari au fost învinși la alegerile din urmă numai cu voturile câtorva *Sași*, arăndași la băile de acolo.

să mă aleagă, dacă le voi plăti patruzeci de mii de coroane. Ei m'au și ales. Dar alegerea e protestată la Curie. Se înțelege, că eu nu le-am plătit nimic, până nu se va hotări, altminteri nici eu, nici ei n'am fi putut jura, că n'au primit și eu n'am dat bani. La întrebarea lui Serédy, dacă va plăti pe „*gunotul acela de popor*”, Moháry a făcut pe cinstitul, spunându-i, că-l va plăti, căci el e om cinstit (?). Ei au dela mine o obligațiune, pe care o are un om de frunte dela banca românească din Sibiu. Acum e o incurcătură. Din cele patruzeci de mii de coroane, am cheltuit cu advocații, cari m'au apărat la Curie. Pentru cheltuielile aceștia vreau să rețin cinci până în șase mii de fiorini. Socoteala am făcut-o astfel: fie-care alegător capătă 100 coroane, cortesia câte 200 cor., patru popi și contabilul câte o mie de coroane, patru biserici valahe tot câte o mie de coroane, face cu totul treizeci de mii de coroane. Ar rămânea pentru cheltuielile de proces zece mii de coroane. Serédy se gândia, că alegătorii aceștia s'ar putea hotări să trimită pe cheltuieli comune doi Valahi sălbatici la Arad, care să se răfuiască pe altă cale, nu prin proces, cu Moháry.

Deputatul îl roagă apoi pe Serédy, să meargă împreună cu Mitru la Sibiu și să reguleze afacerea, căci a primit o telegramă amenințătoare dela alegători. Apoi îi spuse secretarului său: „Telegrafiază Valahilor tâlhari, că domnii vor fi poimâne acolo”. Apoi îi spuse lui Serédy să plătească numai luând chitanță. „Chitanță?”, întrebă Serédy, „dar știu ciobanii aceia să scrie?”. „Dar de unde să știe!” îi răspuse Jidanul, dar avem alt plan cu țiduli. *) În fine a ajuns la Sibiu, unde s'a întâlnit cu contabilul și cu „popii”, căroro le-a spus, că a doua zi să vină, la o crâjmă dela marginea orașului, „Tătarii”, ca să le facă plata.

A doua zi veniră cam 170 de Valahi. Serédy stăruia, să nu fie lăsați în oraș. „Cum să se ducă *turma* aceasta acasă? Trei zile vor bea în oraș”, zise Serédy. Apoi hotărîră să vină conducătorii la crâjma lui Bulboacă. Serédy își ducea mereu mâna stângă la buzunarul, unde-și avea revolverul.

S'au strâns apoi la crâjmă, unde au plătit pe Valahi, dând banii cortesiilor, în plicuri, fie-care cu o sută de coroane. Au plătit apoi pe „popi” și pe cortesi, au dat și banii pentru biserici. Serédy pleacă apoi la Arad.

*) Și aici se vede ura și disprețul Ungurului contra Românului, căci e știut, că la orașe — Oena e oraș — poate vota numai cel-ce știe carte.

După câteva zile, iată doi „popi” cu plânsoarea, că în vre-o treizeci de plicuri s'au găsit numai câte o hârtie de cincizeci. Poporul face gălăgie. Serédy le-a spus, că el a dat banii cortesiilor, după cum l-au sfătuit popii și după cum au controlat ei. „Nu sunteți d-voastră vinovați”, d-le Serédy, „căci între noi s'au găsit mizerabili, cari au desfăcut plicurile (covertetele).”

„Cu aceștia vă puteți mândri”, le răspuse Serédy și le întoarse cu scârbă spatele.

Să rezumăm, aceea ce spune gazetarul Ungur despre Români: Ori-ce *lăpădătură* cu bani poate ajunge deputat în cele 70 cercuri românești, pentru că *alegătorii români se vând* cu voturile lor cum se vând *vițelii la târg*. Sunt și câteva cercuri românești, unde alegătorii nu votează ca dobitoacele. Dar pentru aceea *conducătorii români tot dobitoace rămân*. Poporul, care votează pentru bani, e *gunotul*. Se poate aștepta, ca să vină doi *Valahii sălbatici* și să-l omoare pe deputat, dacă acesta nu le va plăti. *Valahii aceștia sunt niște tâlhari*, le zice deputatul ales de ei. Valahii, cari sunt toți niște ciobani, nu-și știu scrie nici numele. *Valahii sunt o turmă*, care banii căpătați îi va bea în trei zile. Gazetarul e tot cu mâna pe revolver, și când vorbește cu popii. Conducătorii poporului sunt niște mizerabili, cari rup scrisorile și fură bani din ele. Ei se potrivesc dealtminteri cu „popii”.

Am dat numai o parte din ceea ce scrie gazetarul ungur. Și atâta e, credem, destul, ca să i-se suie sângele în obraz ori-cărui român cinstit, și să se umple de scârbă, nu atât față de Ungurul, care ne batjocurește în chipul acesta, ci mai ales față de Românii, cari s'au făcut într'adevăr vinovați de crima vânzării de neam prin aceea, că pentru o ticăloasă sumă de bani, care și așa îi va arde pe suflet, și-au vândut cinstea de Români și creștin. Avem și de aceștia între noi. Și e datoria fiecărui Român cinstit, ca aceștia să fie scoși din mijlocul nostru, cum se alege oia răioasă dintre cele sănătoase. Noi avem o mângâiere: îndată după alegerile din urmă, Românii au știut, în multe locuri, cum să pedepsească pe acest „gunoiu”, cum îi numește Serédy, fie preoți, fie învățători, fie țărani. Și la cel mai apropiat prilej va ști — și e dator! — să-i pedepsească și mai aspru. Preotul, care-și vinde neamul pentru argint, ca Iuda pe Christos, nu mai poate fi păstorul sufletelor și nu mai poate călca în casa unui om cinstit,

Invățătorul, care s'a rupt de poporul său, nu mai poate fi luminătorul copiilor neamului românesc. Negustorul, care s'a făcut vinovat de aceeași crimă, nu e iertat s'o mai poată duce în mijlocul oamenilor cinstiți. Iar țaranul, care cu toate că n'are să-i pese de nimeni, totuși se dă de partea dușmanului, să fie pedepsit astfel, încât să nu mai cuteze a doua oară să rupă disciplina de partid. Sunt o sută și o mie de mijloace, ca să pedepsim pe acești nemernici, cari ne fac neamul de rușine. Pentru că cel-ce linge mâna celui-ce îl bate și îl disprețuiește tocmai pentru aceasta, este și rămâne „gunoiu“. Și de acesta trebuie să ne curățim cât mai îngrabă, dacă vrem să fim socotiți ca popor vrednic de viață.

Limba română la predarea religiei noastre în gimnaziul calvin din Orăștie. Corespondentul din Budapesta al gazetei „Universul“ din București a avut o convorbire cu un înalt funcționar din ministerul de culte și instrucție, care i-a spus, că Românilor li-s'ar putea face unele concessiuni în predarea religiei la școlile statului, dar nu la cele confessionale, cum e gimnaziul din Orăștie, unde conducătorii lui hotărâse ce vreau.

Neadevăr! Atunci pentru-ce a silit pe conducătorii gimnaziului din Beiuș să introducă limba maghiară pentru toate obiectele de învățământ în clasele superioare? Oăci gimnaziul din Beiuș încă e confessional, și stăpân pe el e biserica românească unită!

Din broșura lui Slavici — răposatul pentru neamul românesc. La pagina 14 scrie: „Am spus-o în mai multe rânduri și o spun cu stăruie mai vartos acum, că eu nu din ravnă națională, ci din iubire de oameni am susținut și susțin cauza poporului român. Am ostenit, am luptat și am adus jertfe — nu pentru că îmi sunt frați de sânge Românilor, ci pentru că iau parte la durerile lor“.

Așa dară dlui Slavici i-a fost tot una, că scria pentru Hotentotii din Africa, ori pentru Botocuzii din America-de-meazăzi, ori pentru noi! Și un om ca acesta — vrednică foaie în trifoiul Mangra-Brote-Slavici, — mai vrea să ne dea sfaturi naționale!

Zorile în cercul Oraviței. În comuna Cernăția a fost alegerea consiliului comunal (comitetului). Și aici Românilor și-au pus candidații lor naționaliști. Alegerea s'a făcut în cea mai mare liniște, căci conducătorul alegerii venise fără jandarmi și fără alaiu de funcționari, cari să ațâțe poporul. Toți candidații naționaliști au reușit. La plecarea conducătorului alegerii, Românilor, în semn de mulțumire, l-au însoțit până la marginea comunei, cântând cântece naționale.

Dorim din tot sufletul, ca alegerea aceasta să fie semnalul pentru zorile unei vieți naționale politice în cercul Oraviței. Cercul acesta a fost reprezentat pe vremuri în dietă de către marele nostru naționalist *Coriolan Brediceanu*, dar a încăput apoi, spre rușinea lui, pe mâna lui... Șeghiescu.

Tot mai mare dragoste! În Croația este un partid țărănesc, adevărat țărani din unele cercuri și-au ales deputați, cari să le vadă numai de interesele lor. Președintele acestui partid, Ștefan Radici, a ținut o vorbire în dieta din Agram (capitala Croației), unde a zis: „Să ne despărțim de Ungaria, să nu ne mai lăsăm țara spre jaful Ungurilor, ci să ne alipim de Austria!“

Goana împotriva învățătorilor noștri. Comisiunea disciplinară a comitatului Timiș a judecat procesul a doi învățători români din marea comună Nicolinț, acuzați de prea puțin progres în limba maghiară. Comisiunea, după o scurtă dezbateră, a suspendat (dat afară din post) pe cei doi învățători români.

E sistemul folosit cu tot mai multă înverșunare: de-a micșora numărul învățătorilor români și al școalelor române, pentruca să scadă numărul Românilor cu știință de carte.

Bravii Bănățeni din Pecica-română au dat o nouă pildă frumoasă, de ce poate țărnia de suflet în lupta națională. La alegerea de primar, tot poporul s'a hotărât pentru *Arcadie Ponta Mărghitan*, vrednicul Român naționalist. Primpretorul însă n'a vrut să-l candideze. Din 2000 de alegători n'au vrut să iee parte la votare nici 400, dar nici aceștia n'au ales pe candidatul primpretorului, ci pe unul Sătmăreanu. Toți ceilalți membri ai primăriei au fost aleși dintre membrii partidului național.

Pentru „dualiștii“ din Făgăraș și Brad. Foaia săptămânală ungurească „Zarand“ — tocmai din locul cu pricina — scrie cu privire la prostia cu societatea maghiară-valahă următoarele:

„Trecând cu vederea izbuenirile brutale ale unui ziar valah, în cari atacă pe Românilor orișeni, fiindcă s'au întovărășit cu Ungurii, fie chiar pe teren economic, — s'au găsit și în Brad Români cărturari obraznici, cari în chemările tipărite în două limbi, în textul valah au tradus numele domnilor maghiari într-o valahă fudulă și astfel vedem bazaconii ca acestea: Popper Ignatie (mare domn maghiar!), Emeric Auer (tot Maghiar!) etc. etc. În schimb însă pentru textul unguresc n'a urmat aceeași regulă, ci numele românești au rămas printre Unguri în originalul lor valah“.

Ce ziceți acum domnilor cu înfrățirea dela Brad și Făgăraș? Vă mai pupați cu Maghiarii Popper și Auer sau cu preotul calvin Bală, care când cu milenul a spus în ședința adunării sărbătorești a comitatului, că Oltenii sunt venitori, cari și-au întins corturile în Țara Oltului?

Universitate pentru naționalități, dar nu la noi, ci în Austria. Intre multele naționalități din Austria, sunt și Italienii, cari abia de numără vre-o cincisute de mii, adevărat nici a șasa parte din câți suntem noi. Și cu toate acestea, comisiunea bugetară a parlamentului din Viena, a hotărât, ca să se înființeze în Austria și o universitate italiană. Pe când dară pentru noi, cari suntem preste trei milioane de suflete de Români în Ungaria, nu ne dă guvernul unguresc nici cel puțin o școală primară la sate, ci ne închide și pe ale noastre, în Austria se înființează și pe sama naționalităților mai mici chiar universități, adevărat școala cea mai înaltă, unde pot intra numai ceice au făcut opt clase gimnaziale. Dar ne va veni rândul și nouă, căci toți dorim, ca să se facă și la noi dreptate ca în Austria, ba unii ar vrea să se steargă chiar invoiala de-acum dintre Austria și Ungaria (dualismul) și să fie o singură împărăție mare cu o singură dietă în Viena.

*) N'a fost domnul din Colun, cel cu recenzământul, că-i făcea pe toți „Valahii“ Árpád ori Attila!

**) În Austria sunt următoarele naționalități: Germani, Cehi, Poloni, Ruteni, Sloveni, Sârbo-Croați, apoi Italieni și Români (în Bucovina).

În Ungaria avem: Maghiari, Români, Germani, Sârbi, Croați, Slovaci, Ruteni și puțini Italieni (Fiume) și Sloveni.

Naționalitățile le-am înșirat, punând pe cele mai numeroase înainte.

Marea adunare dela Arad.

Adunarea dela Arad, ținută la 3/16 Februarie, cea dintâi care deschide șirul adunărilor naționale, în care poporul și cărturarii noștri vor avea să dovedească, că nimic nu ne poate înfrânge, a decurs foarte strălucit și ne-a adus dovezi de multă bărbăție națională.

Din lipsă de loc nu putem da în întregime vorbirile ținute la această adunare. Mai dăm însă acum, pe lângă raportul nostru telegrafic din numărul trecut, unele părți mai însemnate din vorbirile ținute de vrednicii noștri fruntași naționaliști.

După deschiderea adunării, prin dl Dr. Ștefan C. Pop, care a fost ales să prezideze adunarea, a luat cuvântul dl Dr. Aurel Vlad, Domniasa a vorbit despre starea politică în țară.

Intre altele a zis: După o luptă grea, luptă, în care alegătorii români, nu numai că s'au purtat destul de bine, dar putem să ne mândrim cu ținuta lor, am ieșit bătăuți din alegeri, bătăuți, dar nu înfrânți. (Așa-i! așa-i!)

Au crezut aceia, cari au puterea în mână, că dacă ne vor bate la alegeri cu atât mai ușor ne vor putea să ne înfrângă și ne vor putea apoi cu atât mai ușor să facem o pace umilitoare (Strigăte puternice: Nici odată!)

Fraților! Aceia, cari cunosc stările din țara noastră, vor înțelege și de ce a trebuit să fie zdrobit partidul nostru național în alegeri: pentru că el a luptat cu cea mai multă tărie pentru dobândirea votului universal. Dar guvernul nu voiește încă să facă ceea ce a făgăduit în fața Împăratului. Cel mai mare dușman al votului universal este deputatul Aradului, contele Ștefan Tisza. (Strigăte: Jo cu el!)

Și tot acest grof zice, că vrea pace cu Românilor. Pace însă nu se poate face cu Tisza, decât dacă lăsăm jos între multe altele și cererea noastră cu votul universal (Strigăte: Nici odată!)

Intre astfel de împrejurări, care este chemarea noastră, care este datoria partidului nostru național? Este aceea, de a ne strânge rândurile și precum ziceau strămoșii noștri: „dacă vrem pace să ne pregătim de război“ (Voci: Așa-i! Așa-i!)

De aceea, fraților, mergeți cu toții aceluși în satele d-voastră, adunați în jurul vostru pe cei buni, întăriți pe cei slabi și spuneți-le, că cu toate înfrângerile suferite nu avem moș să desperăm, căci cu cât mai târziu se va face pacea, cu atât mai bine se va face pacea (Strigăte: Așa-i! Trăiască!)

A luat apoi cuvântul iubitul nostru Dr. Vasile Lucaciu, care a vorbit despre drepturile limbei românești și a zis între altele: Cine ne-a dat dreptul, ca să ne folosim de limba noastră națională? Cine? — Cel care ne-a zidit, cel care a așezat popoarele în lume, cel care a croit legile veșnice și nestrămutate pentru firea omenească.

N'avem noi, toți locuitorii țării, aceleași datorii față de țară? Nu facem noi aceleași jertfe? Iar dacă asta așa este, apoi atunci avem drept, ca să pretindem egala îndreptățire a tuturor naționalităților din această țară, fie în chestiile de limbă sau în alte afaceri (Strigăte: Așa este! Să trăiască!)

Părintele Lucaciu, în frumoasa sa vorbire, a arătat foarte pe larg, că noi Românilor cerând respectarea limbei noastre nu facem altceva, decât pretindem recunoașterea unui drept, care nu se poate tăgădui nici unui popor de pe pământ. Vorbitorul a fost merit aplaudat din partea ascultătorilor.

Tot despre drepturile limbei românești a vorbit și dl Vasile Goldiș, zicând: Lumina

cu cunoaște încă un popor, care să vorbească, întregul popor, două limbi. Una însă să se știe: Românii sunt hotărâți să-și apere drepturile limbii lor până la moarte. (Strigăte: Așa e! Trăiască!)

Noi cerem, ca în școlile populare, fie chiar ale statului, pruncii noștri să vorbească românește! Cerem ca în comunele și în comitatele locuite de Români, limba noastră să fie stăpână! Cerem, ca la tribunal, dacă are să meargă omul singur, acolo judecătorul să vorbească omului românește. Să se aducă sentința românește, iar citățiile încă să se trimită românește.

Cerem ca statul să ne susțină școli cu limba de învățământ românească, dar nu numai populare, ci și gimnazii, cum și o universitate românească. Și dacă apărarea limbii mele e trădare de patrie, eu sunt atunci trădător de patrie! (Strigăte: Atunci toți suntem!)

Vorbirea dlui Goldiș a fost ascultată cu mare grijă și mereu întreruptă de aplauze și strigăte.

După dl Goldiș a urmat să vorbească dl Dr. Victor Bontescu despre lipsa schimbării dreptului de alegere pe baza votului universal. Intre altele a zis:

Votul universal nu-l cerem numai noi! (Strigăte: îl cer chiar și Ungurii și Jidanii!) Numai bogătașii cei mari, grozii și baronii, nu doresc acest vot, fiindcă atunci ei n'ar mai putea face legi după placul lor.

Fraților, ei zic că poporul e neștiutor de carte și ar fi rău să li-se dea la toți drepturi. Dar asta e o minciună veche. De bună seamă poporul va ști el cui să dea votul, va ști să aleagă între cine îi voiește lui binele dela inimă sau numai dela gură.

Cel mai mare dușman al votului universal este Tisza și cu cei de seama lui. Dar noi nu ne vom lăsa nici odată de această cerere (Așa-i! Trăiască!) Până când nu vom primi această lege nu poate fi vorba de pace!

Isprăvind dl Bontescu cu vorbirea sa, s'a ridicat dl Dr. Cornel Iancu, care cu un glas puternic și răspicat a cetit următoarea hotărâre, ce a fost primită de adunare cu mare însuflețire:

„Poporul român și alegătorii români din comitatele Arad, Bichiș și Cenad constată, că felul de guvernare început în anul 1867 susține și azi acea politică de nimicire, care bazându-se pe șovinismul de rasă și clasă, încătușează forțele adevărate ale acestei țări și în special face cu neputință o politică românească cum se cade și dezvoltarea economică și culturală a poporului român. Constată cu durere, că ocărmuirea țării desconsideră (nu iau în seamă), nu numai drepturile adevărate ale poporului român, ci nesocotește chiar și cele mai de căpetenie îndreptățiri ale limbii și obiceiurilor poporului român.

Protestează cu toată hotărârea împotriva acestor stări de lucruri și pretind respectarea drepturilor naționale ale poporului român, pretind respectarea așezămintelor bisericilor române, pretind ocrotirea intereselor economice ale țărănimii române și cer cu toată tăria să se dea poporului român cuvânt în ocărmuirea țării în măsura jertfelor de sânge și de avere pentru susținerea acestei țări și pentru mărirea monarhiei.

Cer introducerea fără amânare a votului universal, egal, secret, fără nici o piedecă și după comune, precum și împărțirea cercurilor electorale cu dreptate, după ținuturi naționaliste. Protestează împotriva țintei de a se lua dela ordinea zilei această afacere strâns legată de dezvoltarea democratică a țării.

Cu privire la așa zisele vorbe de împăciuire, ivite în timpul din urmă, adunarea ia cu plăcere la cunoștință, că se află deja bărbați de stat maghiari, cari recunosc, că chestia de naționalități este astăzi chestiunea cea mai de căpetenie a Ungariei și că dela fericiții ei deslegare atârna viitorul Ungariei. Regretă însă, că nici un fapt de guvernământ nu a dovedit până acum, că într'adevăr am fi ajuns în dezvoltarea politică a țării la acel mult așteptat punct de întoarcere, când prin fapte să se dea dovadă, că ocărmuitorii sunt pătrunși de adevărul, că nu pe temeiul forțării fără rost, ci numai și numai în spiritul sincerei păci și a adevăratei libertăți naționale, hazate pe drept și dreptate, pe respect și încredere, unii față de alții, se poate înfăptui o dezvoltare multămitoare și fericită a chestiunii de naționalități din Ungaria.

Își exprimă dorința a ținea cu tărie la programul partidului național român și în lupta pentru ducerea la îndeplinire a programului acestui partid își depune deplina sa încredere în comitetul central al partidului național român.

Românii din Săcele scoși de sub scutul legilor.

— Corespondență particulară a „Foil Poporului“, — București, 4 Februarie 1911.

La 29 Ianuarie a. c. m'am dus în comuna mea natală, Turchoș, unde aveam de regulat niște afaceri particulare. Din gara Dârste, unde ajunsesem seara, am plecat înspre casă. Auzisem eu de unele cazuri, în cari Români singuratici au fost atacați și jefuiți de Ciangăi constituiți în bande de hoți și tâlhari de drum; nu-mi venia însă a crede, că și eu să ajung a fi atacat, mai ales, că trăiesc de mult în România. Ajungând în comună, partea de jos, unde sunt Ciangăii, se apropie de mine doi inși — Ciangăi — și fără veste se izbesc în mine, făcându-mă să cad în zăpadă. Eram cu umbrela într'o mână, în cealaltă aveam un geamantan. Mă ridic dela pământ, îmi iau geamantanul și umbrela și dau să plec mai departe, considerând, că am de-a face cu doi nemernici beți, cu cari nu mă pot înjosi să stau de vorbă. După câțiva pași cei doi tâlhari — căci de-aceștia erau — mă ajung din nou, mă trântesc la pământ și încep să mă lovească cu pumnii și cu tocurele cizmelor. În timpul acesta le mai veni în ajutor alțișase Ciangăi, așa că eu nu mă mai puteam mișca. Când am simțit însă, că unul din ei, care strigase *üsd a büdös vad olát*, îmi pune mâna pe lanțul de la orologiu, arătându-și astfel meseria, am început să țip. Cu toate că eram înaintea casei executorului, n'a eșit nici un bărbat afară. Numai două Unguroici au început să țipe și ele, ceea-ce au spăriat pe tâlharii, cari mă atacaseră, căci mă lăsară și fugiră, uitând să ia geamantanul meu cu ei, ceea-ce m'a mirat foarte mult de acești Ciangăi cavaleri de drumul mare.

Zdrobit, am ajuns la fratele meu. Numai decât a plecat împreună cu mine la primărie, unde n'am putut găsi pe nimeni. Ne-am dus apoi la cazarma de jandarmi — în fiecare comună sunt 10—12 —, unde am bătut la poartă vre-un sfert de oră, dar în deșert, căci păzitorii siguranței publice nu s'au îndurat nici unul să se miște.

A doua zi, Duminică m'am dus la primărie. Primarul cerea să spun numele celor ce m'au atacat. Poftim, să cunoască eu, [care de timp îndelungat nu mai petrec în comuna mea natală, pe păcătoșii, cari așin calea oamenilor! M'am dus cu fratele meu la executorul, a cărui soție încă țipase, când am fost

atacat. Am întrebat și pe cealaltă Unguroică, dacă nu știu ele, cine au fost. Amândouă epuneau însă, că nu cunosc pe nici unul din cei opt mișei. Din șaptele lor am ales însă numele unuia și după descrierea, ce am făcut-o din nou la primărie, se vede, că era cunoscut acolo. Au vorbit și cu notarul, Rusz János, apoi cu jandarmii. Aceștia mi-au promis, că până sara vor prinde pe tâlhari. Când m'am dus Luni din nou la slujbași, jandarmii nu „aflaeră“ încă pe mișei, iar notarul a avut îndrăzneala să se prefacă, ca și când n'ar ști nimic de plângerea mea.

Eu trebuia să plec în ziua aceea îndrăpt la postul meu în Buourești. Văzând, că Românul n'are la ce să se aștepte dela acești slujbași, n'am mai zis nimic, ci am plecat convins, că Ciangăii pot face acum în Săcele orice crime față de Români, căci rămân nepedepsiți. De aceea Românii nici nu mai cer ajutorul autorităților, căci o fac în zadar, după cum dovedesc și alte întâmplări.

De la o rudă a mea, venind din România seara, i-s'au furat din căruță o ladă plină cu lucruri. Doi Ciangăi au fost vitejii. Românul i-a văzut intrând cu lada într'o curte, a reclamat la jandarmi, dar în zadar. Fiindcă împușcase după cei doi hoți, tot el era să poarte beleaua.

Un călugăr din muntele Athos, de origine tot din Turchoș, a venit acasă la înmormântarea unei rude. Și acesta a fost jefuit și chinuit în modul cel mai barbar de către Ciangăi, acești frați de tâlharii cu comitagi și andarții din Macedonia. Se'nțelege, că de sunt doi-trei Români împreună, haita de Ciangăi nu cutează să se atingă de ei, dar unul singur ce poate face?

Astăvară s'au prins vre-o 5 Ciangăi, între cari și gazda hoților împreună cu un țigan, frate de-al lor, cari timp de 20 de ani au jefuit fără milă casele Românilor, dintre cari partea cea mai mare nu sunt în comună. S'au găsit la gazda hoților 10 cară încărcate de plăpumi, țoale, straie, covoară, haine femeiești de mare valoare, în fine tot produsul mânilor harnice ale femeilor noastre. La un Român îi goliseră toată casa. Și ce-au pățit? După 2—3 zile au fost puși în libertate și liberi sunt și astăzi!

Cu deosebită stimă

Ioan Odor

profesor și funcționar la „Academia Română“

Cele spuse mai sus dovedesc, că pentru Românii din Săcele nu mai există nici siguranța averii, nici a vieții lor. Din partea Ciangăilor s'a pornit războiul de nimicire și în lupta aceasta par a fi încurajați tocmai de aceia, cari, ori-cât de Ciangăi ar fi, ar trebui totuși de ochii lumii să se prefacă, că iau măsuri contra hoților și tâlharilor organizați acolo în bande ca în Macedonia și Albania, sau chiar ca Huliganii din Mangiuria. Mai dovedesc însă încă un lucru, pe care noi l-am accentuat și cu altă ocaziune: se lucrează la ordin de sus, pentru-ca să spargă zidul Românilor ardeleni dela granița României. E sistem în această, precum e sistem în nimicirea și maghiarizarea învățământului nostru mai ales în comitatele marginase către România sau către Ungurime. Românilor de acolo le dăm un singur sfat: să se folosească astfel de mijloacele de apărare, pe cari și-le dă lupta pentru viața primejduită, încât Ciangăul să înoujoare pe a doua stradă, când va vedea din depărtare haina albă a Românului.

Vom îngriji, ca cele spuse de dl Odor să ajungă și la cunoștința celor din fruntea comitatului. Acolo sunt și Sași, și ori-cât de mult s'ar fi înjugat aceștia la politica de nimicire a poporului românesc, tot mai presupunem în ei încă atâta simț de German european, încât să se intereseze cel puțin, cum s'au întâmplat acolo lucrurile.

Știri politice din străinătate.

Bulgaria. După cum am mai spus, în Bulgaria sobrania (dieta) se ocupă cu schimbarea constituțiunii, de oare-ce și țara s'a făcut regat. Socialiștii și radicalii fac o mare agitație contra hotărării prin lege, ca regele să poată încheia învoielii cu alte state, fără ca să mai întrebe dieta țării. Ei amenință că vor ținea adunări, ca să se schimbe regatul în republică fără nici un domnitor. Toți Bulgarii cumiți sunt însă contra republicii, fiind convinși, că Bulgaria ar fi atunci republica cea mai sălbatică de pe pământ.

Sârbia. Sârbi sunt foarte neliniștiți, căci, zic ei, Austria se pregătește la primăvară să intre cu armata în Sârbia și în Novi-Bazar, care se ține acum de Turcia. Gazetele lor anunță, că patrurile pe la granița sârbească au fost întărite, ofițerii umblă pe-acolo, ca să vadă, unde s'ar putea învertira soldații, ba în curând se va începe clădirea de multe cazărmi.

Se'nțelege, că toată spaima e prefăcută. Austria știe, că în Sârbia și în Turcia învecinată la primăvară pot să înceapă iară nerânduieli și știe și aceea, că având granița păzită bine, bandele nu vor cuteza să lucreze și pe teritoriul Bosniei și Hertegovinei.

Turcia. Albanezii refugiați în Muntenegru, după cum se anunță din izvor sigur, au ținut o adunare populară la Podgoritza și au hotărât să ceară ajutorul marilor Puteri contra regimului turcesc. La adunare au participat peste 2000 de albanezi. Au luat parte și câțiva șefi albanezi cari trăiesc încă în Turcia.

Șeful albanezilor din Gussinje, care ține cu Turcii n'a vrut să ia parte la adunare. Indată ce s'a terminat adunarea, el a fost omorât de niște amici ai albanezilor emigranți.

Ce scriu alte gazete?

„Revista Economică“¹⁾ (Sibiu) In împrejurările noastre politice și sociale, lucrarea pornită de dl Mihalus (Ungur) este deadreptul de neînțeles. Ea a provocat în presa (gazetele) noastră întreagă nedumeriri îndreptățite asupra scopului adevărat urmărit cu înființarea noii reuniuni economice (ai cărei membri să fie Români și Maghiari laolaltă. Red. „Foii Poporului“), știut fiind, că până în timpul de față astfel de cooperări (lucrări împreună) n'au fost la noi și am fost mereu lipsiți chiar și pe teren economic, de orice sprijin, material sau moral, din partea cercurilor oficiale și a societății maghiare. Ce să fie? Stăm poate în fața unei prefaceri a cercurilor maghiare, pornită tocmai dela Brad? Abia credem. Dar chiar dacă dl Mihalus și soții săi sunt conduși în lucrarea lor de cele mai curate gânduri față de poporul zărândeian, se naște întrebarea: este iertat ca cărturarii români și poporul nostru din Zărând să ajute la înființarea unei reuniuni nouă cu caracter nelămurit încă, câtă vreme scopurile arătate în „Chemarea“ amintită mai sus se pot ajunge prin instituțiile românești deja în ființă în comitat și în Brad.

În Orăștie știm, că există „Reuniunea economică“, al cărei cerc de activitate se întinde asupra întreg comitatului Hunedoarei; iar în Brad, de unde pornește noua lucrare, „Asociațiunea“ are un despărțământ. În jurul acestor două așezăminte²⁾ să se grupeze deci, toți Zărândienii dornici de muncă culturală și economică în sânul poporului din Zărând.

¹⁾ Gazeta băncilor românești, care, după cum vedem, încă condamnă cu tărie pasul nesocotit, ba chiar primejdios pentru nația noastră, făcut de câțiva cărturari orbiți din Brad.

²⁾ Mai e și societatea de asigurare a vitelor din Orăștie și „Agricola“ din Hunedoara.

„Pester Lloyd“¹⁾ (Budapesta). Emare primejdia, că numai mijlocul țării e locuit de Maghiari în număr mare și neamestecat, pe când marginile sunt locuite de naționalități, Români la răsărit, Sârbi la meazăzi și Slovaci la meazănoapte.²⁾ Cum se poate susține integritatea statului, până când la spațele acestor naționalități există state neatârătoare de-ale conaționalilor lor? Cum își pot închipui politicianii noștri, că am putea privi nepăsători la aceasta stare de lucruri? De aceea, interesele noastre cer, ca să ne apropiem de un stat mai puternic. Și care alt stat ar putea fi acesta, dacă nu Germania? Politicianii noștri gândesc-se la aceea, că mișcarea iredentistă se lățește tot mai mult printre Români? Starea culturală, economică și socială a Românilor a ajuns astăzi la o înflorire relativă și pe ei îi trage sufletul mai mult către România neatârătoare. Și cred oare diplomații noștri, că România va sta la o întâmplare cu brațele încrucișate? Și care din politicianii noștri ar putea trage la îndoială, că diplomații și întreaga opinie publică a României sunt stăpâniți de o idee fixă și că tot Românul are dorința să facă un marș pentru cucerirea Transilvaniei, unde majoritatea locuitorilor sunt Români.³⁾ Pentru aceea Ungaria va fi nevoită să urmărească cu atențiune încordată întâmplările dela graniță.

„Bukarester Tagblatt“⁴⁾ (București). De altă parte e adevărat, că cu toate legăturile excelente oficiale, alianța prietenească cu Ungaria învecinată n'a devenit până acum o chestiune de inimă pentru Români din regat (România). Asta însă n'are de-a face nici cu irendenta și nici cu cine știe ce planuri de cucerire a politiceii române sau a poporului român (din România). Omenește se poate explica foarte bine și e de lăudat, că Români din regat au simpatie și interes pentru conaționalii lor, cari locuiesc în alte țări. Și dacă cele câteva milioane de Români, cari trăiesc în Ungaria, găsesc că sunt apăsați și vătâmați în privința drepturilor lor firești de către guvernul și administrația ungurească, e ușor de înțeles că aceste plângeri ale lor găsesc un răsunet la Români, d'aci dând naștere la simțăminte neprbtinoase față de aceia, cari sunt socotiți ca apăsații conaționalilor lor. De altminteri, chiar persoanele conducătoare din Ungaria par a fi ajuns la convingerea, că situația creată Românilor din Ungaria nu e de loc mulțumitoare și „lucrarea de împăcare“ pornită dovedește, cu toate că nu a izbutit deocamdată, că oamenii hotărători maghiari, sunt pătrunși de trebuința unei conviețuirii pacifice, între Maghiarii și Români din Ungaria. De-ar lucra numai Maghiarii în mod cinstit și cu mijloace potrivite pentru creșterea acestei păci! Aceasta va fi pentru ei în tot cazul mai folositor și mai onorabil decât teama proastă de irendenta română, care nu există nicăeri și pe care orice cunoscător al împrejurărilor va socoti-o ca fătul unei închipuirii bolnave.

„Österreichische Rundschau“ (Viena). Bărbatul de stat ungur (Tisza) a vorbit din nou pentru pacea cu naționalitățile (la Arad). El a numit înțelegerea între rassa ungară și

¹⁾ Foiaia guvernului unguresc, scrisă nemțește. Redactorii sunt toți Jidani.

²⁾ A uitat Nemții din apusul Ungariei, cari încă au început să se deștepte din somnul cel de moarte al maghiarizării.

³⁾ Contele Aehrenthal, ministru de externe austro-ungar, care a fost și vreme îndelungată ministru Austro-Ungariei în București, a spus-o verde zilele trecute în delegațiunii, că nu e adevărat, că România e iredentistă.

⁴⁾ Cea mai mare gazetă zilnică, scrisă în limba germană în România.

română o „trebuință istorică“, pentru îndeplinirea căreia momentul de față ar fi foarte potrivit. Românimea din Ungaria „trebuie să găsească modru de a se vâra în politica națională maghiară și în națiunea unitară maghiară“.

Contele Tisza a cerut cu vorbe frumoase tocmai aceea, de ce se tem Români pe dreptate. Dacă ar asculta Români de ademămirile contelui Tisza, praf s'ar alege de ei și cele din urmă resturi ale vieții naționale proprii ar dispărea. De aceea spelul contelui Tisza adresat „personalităților române normative“ va fi zadarnic. Acestea știu, că mânia poporului i-ar mătura, dacă ar întinde mâna pentru o astfel de învoială și o astfel de încheiere nedreaptă a păcii.

Leopold baron de Chlumeczký.

„Gross-Österreich“ (Viena). Ținta politică a lui Tisza (și a Maghiarilor peste tot) e cucerirea, pas cu pas, a independenței economice și politice a Ungariei. La ajungerea acestei ținte se lovește de împotrivirea Coroanei (a împăratului), a Austriei, a naționalităților nemaghiare și a spiritului democratic al vremii. Cu Coroana și cu Austria n'are ce face. Aici poate să dea înainte numai prefăcându-se, că dă înapoi, dar în același timp Ungaria să se arete tot mai unită și mai tare. Cine pot să fie acești tovarăși ai lui Tisza în Ungaria? După număr socotind, în primul rând Români. Aceștia dară trebuie câștigați, ori-ce ar costa, pentru politica cea mare a lui Tisza.

Dacă ne uităm, ce a făcut Tisza până acum în privința chestiunii române, vedem, că politicianul acesta zăpăcește națiunea română cu plan, fie prin forță brutală (putere de feară), fie folosindu-se cu violență de slăbiciunile Românilor, cărora începe să le sugă măduva, ca să-i înmoaie pentru prietinia cu Maghiarii.

Viena nu prea are ce face cu un partid slab al naționalităților, lui Tisza tocmai unul îi trebuie, ca să le facă supuse și să le vâre cum îi place în unitatea politică a Ungariei.

Mai târziu, Tisza va mai slăbi din țară, cu care vrea să lege naționalitățile, și aceasta o va face în înțelesul bine priceput al politiceii sale proprii. Români dați, aproape fără putere, pe mâna apucăturilor politice ale lui Tisza, fără nici un ajutor, fac greșala îngrozitoare de a nu vedea în totalitatea lor tendințele primejdioase ale lui Tisza; dându-i acestuia, prin neînțelegerile dintre ei, prilejul binevenit de a le aplica înfrângeri după înfrângeri.

Dela Români din Turcia.

Cetitorii noștri știu, că patriarhul din Constantinopole nu vrea să lase pe Români, ca preoții să le servească sfintele slujbe în limba română, ci numai în limba grecească veche. Nici în școale nu-i lasă să învețe românește și dacă multe sate române totuși au cutezat să introducă limba română în biserică și școală, locuitorii lor au fost puși sub artemă. Mai greu e să găsească preot român naționalist. Nu de mult le-a murit Românilor din Pisuderi preotul. Ei au cerut dela mitropolitul grec din Presba să le trimită un alt preot. Mitropolitul însă nu vrea să le trimită până nu vor închide școala românească și vor primi iară învățător grec. Locuitorii s'au plâns acum guvernului turcesc din Constantinopole care a făcut aspre imputări patriarhului pentru aceasta fărădelege.

¹⁾ Adecă voința tuturor popoarelor cuțe, ca să domnească libertate și îndreptățire egală între toți oamenii, căci numai așa poate înalta cultura omenimii.

Alegerea dela Șimleu.

O nouă dovadă despre vrednicia țaranului român.

S'a isprăvit și alegerea dela Șimleu, după cum am spus pe scurt în numărul trecut. A fost ales Ungurul Barabás, și totuși biruința a fost a noastră! După legea electorală nedreaptă, barbară chiar pentru noi, Românii alegători sunt în cercul Șimleului în număr mai mic decât Ungurii, Jidani și toți flămânzii pripășiți pe-acolo. Știam dinainte, că majoritatea nu va fi a noastră. Poporul român și conducătorii lui au vrut însă să dovedească, că pe Român nu-l mai poate mâna nimeni ca pe vite la alegeri, ca să voteze cu străinul. Asta au dovedit-o și cei din Oena-Sibiului, au dovedit-o cei din Târnavă-mică și au dovedit-o acum din nou bravii Români din Șimleu.

Candidatul iubit al poporului, dl *Dr. Victor Deleu*, a întrunit 917 voturi, Ungurul Barabás 1301. Numai foarte puțini Români s'au găsit, cari să-și vândă sufletul — străinului. Numărul acestora n'a fost însă hotărâtor. Românii să-i țină minte!

După-ce s'a terminat alegerea, Românii au salutat pe candidatul lor cu strigăte de bucurie. Și puteau fi mândri de ținuta lor, precum toată suflarea românească e mândră de astfel de Români, cari își cunosc datoria lor națională. Străinii înșiși au fost siliți să admire bărbăția și disciplina poporului nostru din cercul Șimleului, care va sluji drept pildă vrednică de urmat la toate alegerile din viitor.

Când Românii noștri din toate cercurile dintre Carpați și râul Tisa vor urma astfel, asupritorii noștri de astăzi vor fi siliți să ne ceară cu pălăria în mână pacea. Și pacea aceasta vom dicta-o noi, după drept și dreptate!

Pentru-ce nu s'a făcut împăcarea?

Correspondentul din Budapesta al gazetei nemțești din București, *Bukarester Tagblatt*, a vorbit cu un domn, care stă aproape de guvernul unguresc. Iată ce i-a spus acesta despre pricina neizbutirii împăcării:

Vinovați, că nu s'a făcut împăcarea, sunt Românii. Ei și-au prezentat cererile lor într-o formă, pe care noi n'am putut-o primi. Părea, că Românii vor să dicteze ei pacea, punând tot felul de condițiuni și pretinzând lucruri, ca și cum ei, adică Românii, ar fi stăpâni în țară. Guvernul nu se poate învoi, ca Românii să-i poruncească, ce să facă, căci atunci el și-ar pierde din autoritate (vază). Ei ar fi trebuit mai mult să se roage, nu să pretindă. Asta nu se face printr'un memorand aspru, care pare a fi un ultimatum (cuvântul din urmă) la adresa guvernului.

Incepând Românii în alt fel pertractările cu guvernul, acesta e învoit să le implinească partea cea mai mare din cererile lor naționale cuprinse în memorand. Numai două nu le poate primi: situația deosebită în privința dreptului public în ținuturile locuite de Români și votul secret, nu numai universal.

Domnul acesta și guvernul unguresc se înșală foarte în cele spuse de el. Românii nu se socotesc stăpâni *altora*, dar nici *robii* altora, ci sunt în țara lor, stăpâni egal îndreptățiți, cu toate celelalte naționalități, prin urmare și cu naționalitatea maghiară. Drepturile, cari ni-se cuvin chiar și numai după legile azi înființate, trebuie să ni-se recunoască, și nu ne *rugăm* pentru împlinirea lor, ci le pretindem. Guvernul e alcătuit din oameni, cari sunt slujbași ai țării,

prin urmare și ai noștri. Dela slujbași pretindem împlinirea legilor.

Fără cadastru național, adică fără ca fiecare naționalitate să-și aibă cercurile ei electorale, cum e în Austria, pace nu va fi în Ungaria. Aceasta nu va să zică, că Românii cer o situație deosebită. Votul trebuie să fie secret, căci altminteri nici când nu va fi dat de toți alegătorii după convingerea lor. Dar, ceea-ce trebuie să-și-o însemneze bine domnii dela Budapesta: dacă vor împăcarea, să se adreseze frunțașilor poporului nostru și aceștia sunt *membrii diu comitetul partidului național român*.

Două vorbiri.

Correspondentul din Budapesta al gazetei „Universul“ din București face în foaia aceasta o comparație (asemănare) între vorbirea ținută la Arad de contele Tisza, căpetenia nemeșilor maghiari, și între cea ținută în Budapesta, la cercul de studii sociale, de învățatul maghiar Iásszy Oscar, acest corb alb între Unguri.

Și de data aceasta, Tisza a venit cu aceleași vorbe sarbede despre trebuința unei înțelegeri între Români și Maghiari, cerând din nou dela arhierii noștri, ca să mijlocească ei pacea între Români și Unguri, căci „a sosit momentul suprem și cine știe cât ne va sta la îndemână“.

Dar și de data aceasta, Tisza s'a ferit ca de foc să ne spună, ce foloase va avea națiunea română din aceasta împăcare, ce dreptate vor face guvernării maghiari Românilor, și anume poporului *întreg* românesc, nu la câteva persoane, cari vânează vre-o slujbă sau cari umblă după vr'un fleac de favor local.*) Tisza a cerut din nou, ca Românii să între „în națiunea maghiară unitară“.

Vorbirea lui Tisza n'a plăcut nici Românilor, dar nici Maghiarilor. Gazeta „Pesti Napló“ zice, că nu se poate om mai nepotrivit pentru a face pace între Români și Maghiari decât Tisza. Acesta e prorocul spiritului feudal (nemeșesc), deci dușmanul cel mai mare al votului universal, direct și secret.

Iată acum, cum vorbește învățatul Iásszy: „Sunt în țara aceasta niște domni mari, cari își închipuiesc, că ei sunt Țiganul și popoara din țară sunt ca ursul, care e purtat de nas și trebuie să joace așa cum vor ei. Acești domni ațâță focul, că e primejdie în țară și naționalitățile se răscoală, pentru-că dacă nu ar răspândi vorba aceasta, ursul țării s'ar trezi și ar trage pe Țigan la socoteală“.

„Împăcarea — a mai spus Iásszy — nu poate fi decât între poporul dela sate, pentru-că domnii s'au împăcat ei între ei: Tisza și Mangra. În ori-ce țară unde sunt mai multe neamuri, e trebuință de cel puțin trei lucruri, fără de cari pace și bună înțelegere nu poate fi. Și anume: 1. Școli bune; 2. Administrație bună; 3. Judecătorii bune. Adăugând la toate acestea și marea cerință: *votul universal, direct și secret*, — pacea între neamurile din Ungaria e condiționată de îndeplinirea acestor cerințe“.

*) Ca cei dela Făgăraș și Brad.

Reuniunea de înmormântare

a districtului protopopesc gr.-cat. al Sibiului.

Fiind de mare însemnătate pentru poporul nostru ca reuniunile de înmormântare să se lățească în cercuri cât mai largi, publicăm în extras raportul conziliului de administrație al reuniunii susnumite, cetit și aprobat din partea adunării generale, ținută în 12 Febr. 1911 în școala română gr.-cat. din Sibiu.

Reuniunea districtului protopopesc gr.-cat. a Sibiului cu începerea anului 1910 a luat un avânt înbucurător. Urcându-se numărul membrilor de nou înscriși peste 300, direcțiunea în urma însărcinării adunării generale, cu ziua de 31 Ianuarie 1910 a fost în stare de a înființa a II-a secție; iar mai târziu completându-se și secția a III-a, cu ziua de 12 Iunie 1910 s'a înființat a III-a secție, care însă până la finea anului 1910 nu s'a putut completa, dar de prezent numărul membrilor a ajuns suma recerută.

Numărul membrilor înscriși la toate secțiile cu finea lui Decembrie 1910 în total a fost 915 și anume: la secția I 389, la secția a II-a 329 la secția a III-a 197. În decursul anului la toate trei secțiunile au repauzat 23 membri și anume: din secția I 10 membri, din secția a II-a 10, din secția a III-a 3 membri. Numărul membrilor activi cu finea lui Decembrie 1910 la toate secțiile a fost de 885.

Ajutoare statutare s'au dat după următorii membri: secția I: Maria Gligor, Stanca Drăgoiu, Maria Fântână, Stanca Suroiu, Floarea Bleaca, Ioan Băra, Dumitru Suroiu, Șerban Pleșa, Dobra Crăcea, Nicolae Muntean. Din secția a II-a: Ana Colceriu, Nicolae Barbălbă, Aurelia Proștean, Rafila Delorian, Ana Radu, Ana Florean, Ilie Goța, Toma Cloțan, Maria Licoiu, Dumitru Muntean. Din secția a III-a: Iuliana Schrem, Carol Suchamel, Ioan Brâncea. Suma ajutoarelor solvite la mâna moștenitorilor membrilor repauzați a fost de 2401 cor. 50 bani.

Sub titlul taxe de câte 60 bani dela membrii din toate secțiile, conform documentelor de casă, s'a încasat în anul 1910 Cor. 3648.— Taxe de înscriere a Cor. 260 dela membrii din secția a II-a și a III-a s'au încasat Cor. 1367.— Suma intratelor în anul 1910 este:

Saldul cassei la 31 Dec. 1910	Cor. 28074
Taxe de înscriere	„ 1367—
Taxe a 60 bani	„ 3648—
Donațiuni	„ 98—
Cărticici (duplicate)	„ 1—

Suma totală a intratelor Cor. 539474
Față de acestea stau următoarele eșite:
Ajutoare statutare după 23 cazuri de moarte Cor. 240150
Honorare funcționarilor „ 359—
Spese administrative „ 19219
Depuneri în 1910 „ 243940
Saldul cassei la sfârșitul anului 1910 „ 265

Suma eșitelor Cor. 539474
Active cu finea anului 1910: Sald la 31 Decembrie 1910 Cor. 265. Fondul de ajutorare depus la „Albina“ cu libelul Nr. 32541 și interese capitalizate până la 31 Decembrie 1910 Cor. 398097. Fondul de rezervă depus la „Patria“ din Blaj cu libelul Nr. 2486 Cor. 21498. Suma activelor cu 31 Decembrie 1910 face Cor. 419860.

Adunarea generală a fost condusă din partea directorului Reuniunii, dl Iuliu Bardosy, fiind de față ceilalți funcționari, Pompiliu Simonetti secretar, Romul Botezan, cassar. La propunerea comisiei emise în persoana protopopului Nicolau Togan și funcționarul Aron Lupean s'a dat absolutoriul direcțiunii pe anul 1910, iar în locul răposatului D. Suroiu s'a ales în direcțiune I. Sasu din Rășinari. **Coresp.**

Literatură și știință

Păunița.

De Alex. Tințariu

Când a început să se șoptească că Sandu, feciorul văduvei lui Gheorghe Cărbune, i-a de nevastă pe Păunița, fata lui Ion și-a Anei Brânduș, mulți au prorocit că el se nenorocește, n'o să aibe viață fericită și liniștită cu Păunița.

Păunița adevă, e foarte risipitoare și tot așa de leneșă.

Ion Brânduș, de altcum om cinstit, s'a înglodat în datorii, și-a însărcinat căsuța și pământul, vre-o șase jugăre, ca să poată îndeplini toate dorințele, din ce în ce tot mai fără de rost, tot mai nebune ale Păuniței, pentru care el și nevastăsa aveau mare slăbiciune, poate din pricina că ea e singurul lor copil.

Nu își lăsau ei fata să lucre ceva; ea nu mergea la secerișul grânului, la săpatul și culesul encuruzului, ci totdeauna ședea acasă, între cele patru ziduri ale chiliei, gătindu-și tot felul de cilime, poale, ciupage, brăuri și cătrinte, unele mai scumpe de cât altele.

Și cum Ion Brânduș nu e om cu înțelegere mare, mai urmând apoi și niște ani răi, când nu a rodit nici grâul, nici encuruzul, nu a aflat altă scăpare decât la bancă. Atăzi a imprumutat, mâne a imprumutat, până ce odată, nici o bancă nu i-a mai dat vre-un gologan, căci moșioara îi era însărcinată de-a binele.

Moș Gheorghe, părintele lui Ion Brânduș, mort înainte cu vre-o doi ani, văzând ușurința cu care feciorul său prădează banii, de mai multe ori i-a zis:

— Ioane, și eu țin la Păunița; poate tot așa de mult o iubesc ca și tine și Ana, dar nu e bine ce faceți. Numai tu și mamăsa sunteți vinovați, căci ce știe ea, ce judecată poate să aibe o copilă de șasesprezece ani? Nu e lucru cuminte să vărsați atâta amar de bani pentru îmbrăcămintea ei, căci nu suntem noi cei mai avuțioameni în sat... Apoi de ce nu o lăsați să lucre, cum e rostul nostru, al țăranilor? Ce face ea după ce se mărită? Doar bărbatul ei n'a mâncat ceapa ciorii să o țină ca pe o păpușe... Judecați cu mintea, nu cu inima și trebuie să vedeți, că, într'adevăr, nesocotit lucru faceți. Bagă bine de seamă ce îți spun, Ioane, tu și Ana nenoroțiți copila, ceesece numai păcatul vostru e...

Dar Ion Brânduș n'a ascultat de moș Gheorghe; el și-a urmat drumul ce a spusat, ca și când ar fi fost un om surd și orb, care nu aude și nu vede nimic.

Mai cu seamă Dochia, mama lui Sandu, de fel nu s'a putut împăca cu acela, că feciorul ei să ea de nevastă pe Păunița.

A auzit și ea, că Păunița are multe slăbiciuni, de multe ori s'a vorbit în sat despre aceasta, dar ea atunci n'a luat de bani buni tot ce a auzit, căci lumea multe vorbește, multe spun. Acum însă, de când Sandu i-a spus gândul lui, a întrebat, a iscodit ea și în dreapta și în stânga, dar în loc de vre-un bine, numai rău a auzit despre Păunița.

— Bine, Sandule, a zis văduva, nu sunt oare în sat și alte fete, despre cari numai bine se vorbește? De ce să i-ai tu de nevastă tocmai pe Păunița, despre care nici copiii nu vorbesc bine? Apoi ce zestre are ea? Dar aceasta nu ar fi cea mai mare piedecă, căci nu în zestre stă fericirea oamenilor. Mult mai bucurătoare și liniștită aș fi, să i-ai o fată lipsită pământului de săracă, numai harnică și cruțătoare să fie.

— E adevărat, mamă, și eu am auzit vorbindu-se multe, dar pentru greșelile ce are, nu Păunița, ci părinții ei poartă vina... Aici la noi nu o se aibă prilej să facă ce-a făcut acasă. Incetul cu incetul o să vadă și ea, că deprinderile ei nu sunt bune. — Să vezi numai mamă, nici aminte nu-și va mai aduce de viață ei de fată.

— De ar fi așa cum zici tu, dar eu mult mă tem, că Păunița nici odată n'o să se îndrepte... Noi, oamenii, putem spune și gândi multe, dar pe aceasta nu e bine să ne răzimăm, căci cine poate ști, ce asunde ziua de mâne? De aceea schimbă-ți gândul, Sandule, și i-a de nevastă o fată, despre care numai bine se vorbește...

Sandu a rămas pe lângă hotărîrea lui, iar după câteva zile, Dochia Cărbune a trimis pețitori la Ion și Ana Brânduș.

Părinții Păuniței și-au dat învoirea l'a împreunarea fetei lor cu Sandu Cărbune.

Doză luni de zile au trecut dela cununia lui Sandu și a Păuniței.

Mult adevăr a cuprins vorbele văduvei, când ea a zis, că Păunița nici odată n'o să se îndrepte spre bine.

Abia la o săptămână după cununie, Păunița a spus lui Sandu să fi cumpere o năframă mare de mătășă, întocmai ca a Ilenei lui Păunaș. Dar Sandu n'a împlinit dorința nevastei lui, căci ea avea vre-o patru năfrâmi mari de mătășă.

Păunița s'a făcut foc și pară. Două zile a tot plâns, și-a fost așa de supărată, că nici cu Sandu, nici cu soacră-sa n'a schimbat o singură vorbă.

Sandu a zis către mamă sa:

— Să nu o sfădești mamă. Își vine ea singură în fire.

Când apoi odată Sandu a spus Păuniței, că mâne zi merg să îngroape via, ea, ca mușcată de șarpe, a țifuit:

— Ce, doar crezi că și eu o să merg?

— Da, Păuniță...

— Eu nu merg!

— De ce? Poate ești bolnavă?

— Nu sunt bolnavă, dar dacă multă

vreme stau plecată în joa, sângele mi-se uredă în cap și amețesc.

A tăcut, a răbdat Sandu o vreme, când apoi și răbdarea lui a încetat.

Dar înzădar. Și vorbele bune și cele rele s'au prins ca nuca de părete.

De multe-ori Sandu a ridicat pumnii ca să lovească pe Păunița, dar în cea de pe urmă clipită, adevă înainte de a lovi, își stăpâna mânia, își îneca veninul, care clocotia în el, căci bătaia pe lângă aceea că nu ajută e și lucru neomenesc.

— Nu mai rămân aici! a strigat ca eșită din minți într'o zi Păunița, când Sandu iar a sfădit-o.

— Unde vrei să mergi nenorocit-o?

— Mă duc la părinții mei.

— Să nu te îndemne păcatele să faci una ca aceasta, că atunci n'o să mai calci pragul casei mele.

Dar Păunița, într'o zi, când Sandu și Dochia nu erau acasă, a fugit la părinții ei ducându-și și hainele cu ea.

Sandu Cărbune pare, că ar fi îmbătrânit cu mai mulți ani...

Cu vre-o jumătate de an mai târziu, casa și pământul lui Ion Brânduș s'a vândut la licitație.

În noaptea următoare apoi, Păunița a pierit, ca și când ar fi înghițit-o pământul.

Nimenia nu știe că unde e ea?

Cum se păstrează și aduce carnea din America.

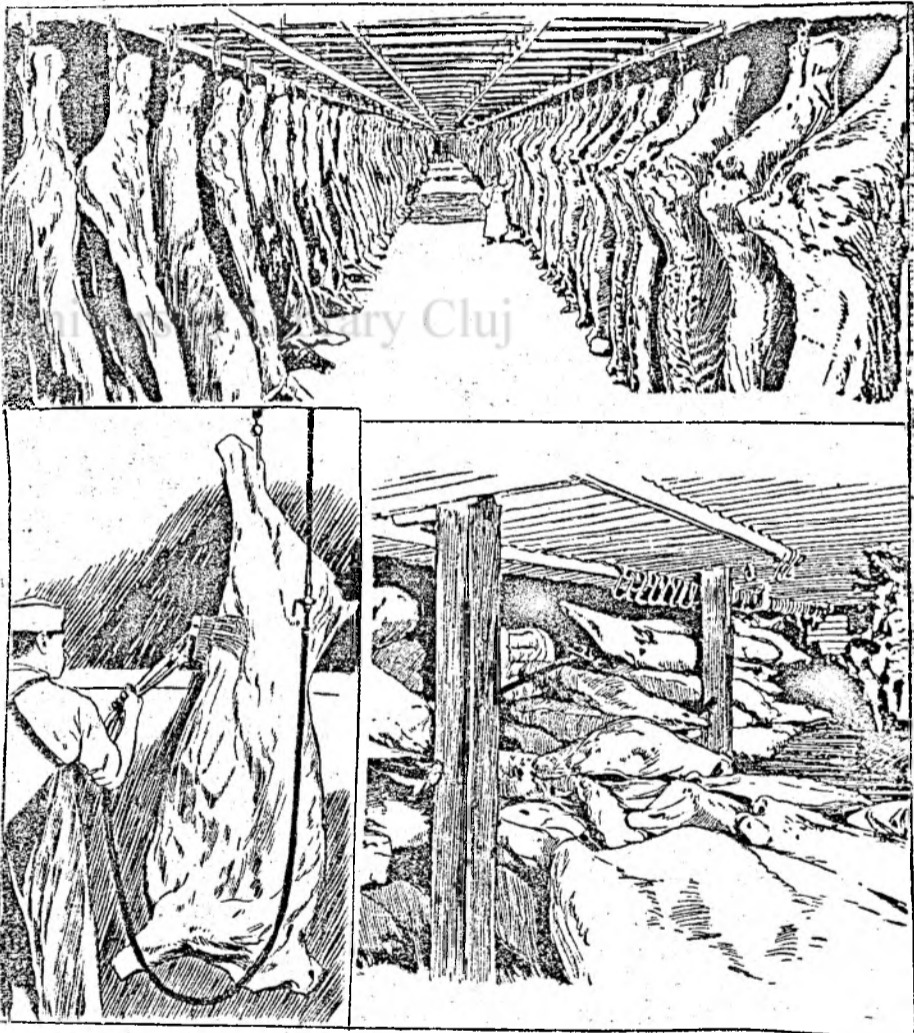
Că traiul s'a scumplit, o știe toată lumea. Aceasta s'a întâmplat în anii din urmă în toate țările Europei. Dar în nici o țară nu se simte scumpetea așa detare, ca la noi în Ungaria. Cu toate acestea cărmuitorii noștri nu fac nimic pentru o îndreptare spre bine. Cel mult, că s'a spus în dietă, că guvernul va da unele ajutoare economilor de vite, ca aceștia să poată prăsi și îngrășa mai multe vite ca până acum. Dar și din aceste ajutoare, dacă peste tot se vor da, vor fi împărțiți cine știe ce adunături de Ciangăi, sau alți „patrioți buni”. Pecând, după dreptate, astfel de ajutoare ar trebui să capete în prima linie Românii noștri din Ardeal și mai cu seamă cei din Marginime, cari totdeauna s'au ocupat cu creșterea vitelor.

Acestea însă numai în treacăt. De data asta voim să spunem și arătăm cetitorilor noștri, cum au căutat Nemții din Austria și mai cu seamă locuitorii orașului Viena ca să scape de scumpetea cărnii.

Vienzii s'au pus adevă ca să aducă carne de vită din Argentina (o țară din America de Sud). Primul transport a sosit deja în Noemvrie anul trecut. Carnea s'a vândut repede. Acum a sosit un nou transport pe vaporul „Wyandotte”.

Carnea aceasta se aduce pe vapor înghețată. Înghețarea cărnii se face în Argentina, încă înainte de transportare. Partea de sus a chipului nostru ne arată o astfel de pivniță mare din orașul Buenos Aires (n Argentina), unde se păstrează și pregătește carnea pentru transport. Aci se poate vedea cum stă carnea acăpată, așteptându-se momentul pentru a fi pachetată.

Jo, în partea din stânga, se poate vedea, cum în Argentina se curăță carnea înainte de a fi pusă spre înghețare. Cu ajutorul unei perii de drot și cu apă, ce se lasă

mereu dintr'o țevă, se depărtează ori-ce necurătenie cât de mică de pe carne.

În partea de jos a chipului, în dreapta, se vede cum e așezată carnea pe vapor. Anume tot câte un pătrar (un picior) de vită se învâlește și coasă frumos în pânză de baltist, apoi se așază peste olaltă.

Vaporul, ce a venit zilele trecute, a adus 2680 de pătrare de vită cari au cântărit 420 de mii chilogramme de carne. Din portul dela Triest carnea a fost adusă pe trei trenuri separate cu 45 vagoane.

În Viena fie-care bucată a fost din nou controlată și aflată de bună, ce e drept, carnea e cu multă grăsime. Această carne a comandat-o societatea măcelarilor din Viena. Cinci mii de chilogramme a primit comanda militară pentru soldați. Carnea trebuie să steie 3 zile înainte de vânzare în localuri mari, spre a se aeriza. În Viena s'a vândut această carne cu 1 cor. 36 bani chilo de cea slabă, 1 cor. 30 bani dinainte, 1 cor. 60 bani dinapoi, 1 cor. 80 bani până la 1 cor. 90 bani chilo de carne pentru friptură.

Poezii populare.

Culese de A. Pușcartu din Comana de Jos.

Frunză verde lemn uscat
 Mulți voinici m'au sărutat,
 Și fetele mă urăse
 Că ei pe min' mă iubesc.

De-aș trăi cum aș trăi,
 Numai cu badea de-aș fi.
 De-aș trăi cât de săracă
 Numai pe badea să-mi placă.

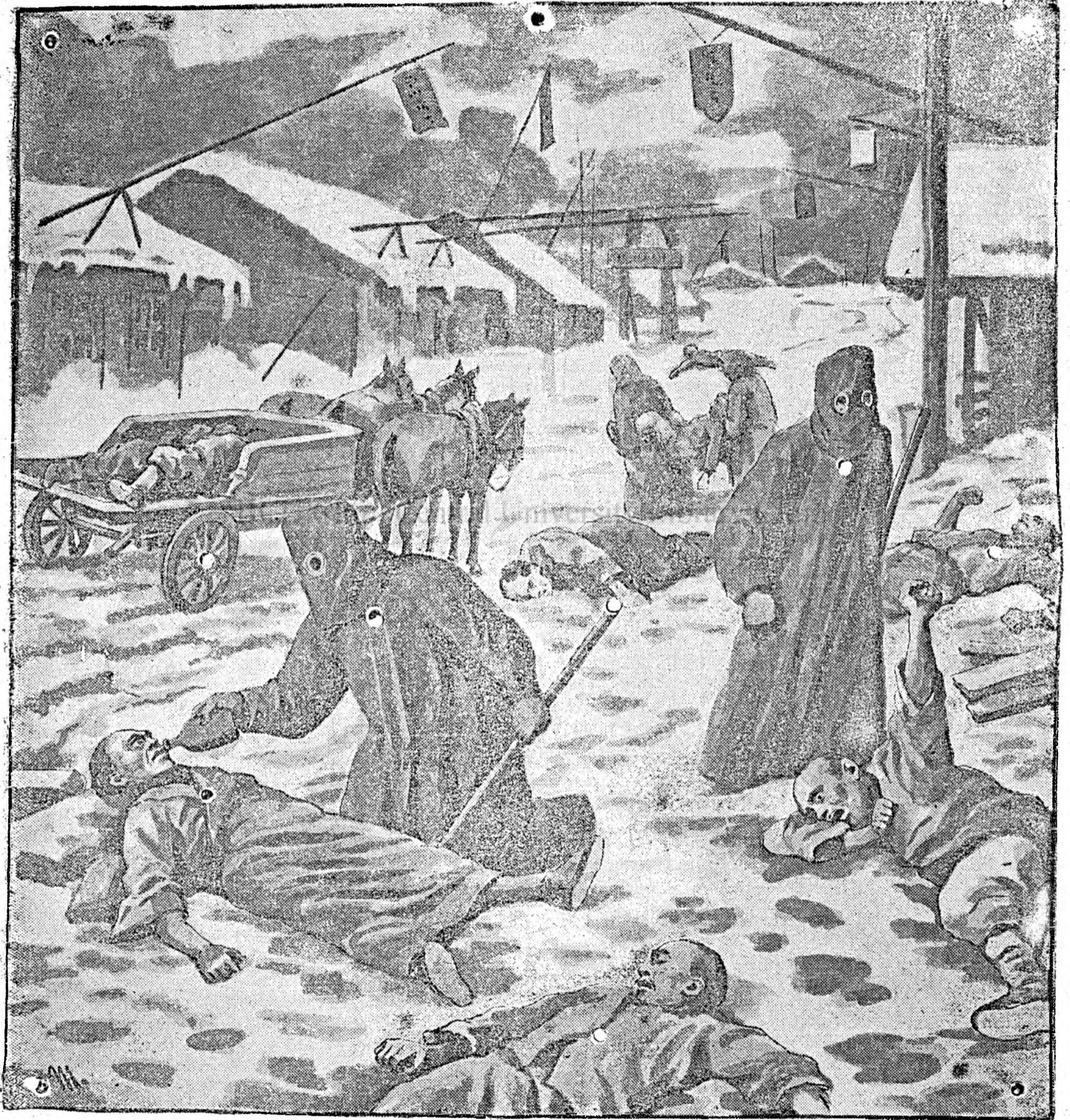
Sub tufa de rozmarin,
 Șade badea și bea vin
 Și mă face să-i închin.
 Trag năframa pe obraz
 Și-i închin cu mult năcaz:
 Să umbli badio cu bine,
 Dar vezi nu-ți uita de mine.
 Foaie verde dintre munți
 Pe mine să nu mă uiți.
 Foaie verde ca iarba
 Eu nici când nu te-oi uita.

Foaie verde din câmpie,
 Badea moare de mânie
 Că nu-l iubesc ca să știe.
 Nici nu-l iubesc nici nu-l las
 Făr' îi fac numai năcaz.

Foaie verde de bujor
 Cine n'are nici un dor
 Trăiește 'n lume ușor.
 Dară eu am un dor greu,
 Dorul bădișului meu.

Ciuma din Azia.

— Medici, îmbrăcați în haine stropite cu iodoform, încearcă a da bolnavilor medicină, ca să-i scape dela moarte. —

După cum se vestește din Petersburg (capitala Rusiei), întreagă țara Mangiuriei din Azia ar fi cuprinsă de ciumă. Orașul Charbin e pustit cu totul. Străzile sunt pline cu morți. Se ard mereu trupurile celor ce au căzut pradă morții.

Până de prezent n'a străbătut această boală și în Europa. Deci, deocamdată nu trebuie să ne temem. Dar la mulți le dă de gândit, din cauză, că guvernul chinez n'are nici puterea, și nici priceperea, de a împiedeca lăptirea bolii. Nu mai puțin se simte lipsa de medici pricepuți. Ba Chinezii, în prostia lor, fug chiar de medici.

Grozav de tare bântue ciuma în orașelul chinezesc Fudjadan, lângă Charbin. Ael lo-

cuiau Chinezii în barace și între împrejurări grozav de mizerabile. Astfel astăzi, dintre cei 40.000 de locuitori, abia au mai rămas vre-o 6000 de oameni.

Chipul nostru ne arată o stradă din orașelul Fudjadan. Cei doi medici, îmbrăcați în haine stropite cu iodoform, se silesc a da medicină oamenilor căzuți pe stradă, cari altcum în câteva ceasuri sunt morți.

*

Izvorul ciumei. Ciuma se arată mai ales în două feluri (sunt și altele, mai rari): ca ciumă bubonică, când iasă niște bube pe corp, și ca ciumă pulmonară, adică a plămânilor. Cea bubonică a fost anul trecut prin Rusia, cea pulmonară omoară acum în Mangiuria. Și una

și alta e pricinuită de un microb, adică un animal foarte mic, care nici nu poate fi văzut cu ochiul liber. Ciuma, adică microbul ei, se ia dela om la om și chiar și numai dela hainele unui ciumaș. Ciuma bubonică o răspândesc mai ales cloșanii (guzganii), pe cea pulmonară un animal rozător numit bobac sau tarbagan. Animalul acesta are o blană (piele) foarte prețioasă, de aceea îl vânează foarte mult în Siberia. Microbului ciumei pulmonare îi place, să se incuibe în bobacul acesta, și acum învățații dau cu socoteală, că ciuma s'a răspândit în Mangiuria din cauza pieilor de bobac, puse acolo în vânzare, după-ce ele se vede, că erau molipsite cu microbul boalei.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 23 Februarie n.

Petiția alegerii dela Vinț.

Cetitorii noștri își aduc, desigur, încă bine aminte, cu câtă înverșunare au lucrat contrarii noștri, la alegerea de deputat în cercul *Vîntului de jos*, unde candidase vrednicul nostru fruntaș *Dr. Iuliu Maniu*.

În urma ăstorfel de lucruri, Românii au făcut petiție (recurs) contra alegerii. Petiția Românilor e bazată pe împrejurarea, că Ungurii, ca să aducă în încurcăală pe Români, au candidat și ei pe un necunoscut cu numele Maniu. Făcându-se apoi zăpăceală între alegători, președintele alegerii a respins 76 de voturi date pentru dl Maniu, iar în urma acestei fapte jidanul Mayer Ödön a învins cu o majoritate de 12 voturi.

Afară de acestea, alegătorii români au arătat în petiția lor, că guvernamentalul Mayer a ieșit biruitor numai în urma terorismului, corupției și tot felul de volnicii administrative. Pertractarea s'a început Marți în 14 Februarie și a durat până Sămbătă în 18 Februarie. Românii au avut de advocați pe domnii Dr. Erdeli din Budapesta și Dr. Sabo din Blaj. Advocatul Ungurilor a cerut să se respingă petiția Românilor, dar cererea lui n'a fost primită.

Dl. Dr. Erdeli a înșirat toate volnicile, pe cari le-au făcut agenții lui Mayer. S'au cumpărat voturi cu câte 20—1000 coroane. Oamenii de încredere ai d-lui Maniu au fost scoși din comune, iar Românii numai în timpul din urmă au putut să-și tocmească cărăuși și multe altele. Advocatul lui Mayer a încercat să spună câte toate, ca să combată pe Români, dar nu i-a succes. Toate minciunile lui erau răsturnate cu dovezi.

Astfel fiind, Curia a mai amânat afacerea până la 4 Martie, când se va aduce sentența. Se crede, că sentența va fi de așa, că se va da voie petenților români, ca să dovedească cele susținute în petiția lor, în urma cărora ar trebui apoi ca să se nimicească alegerea.

Premiul Bunea. Liga culturală din București a înființat anul trecut un premiu, care să se dea celei mai bune lucrări scrise de un tânăr Ardelean despre ceva din istoria bisericii române din Ardeal. Premiul l-a numit al lui Bunea, întru vecinica pomenire a marelui nostru istoric și naționalist. Cea mai bună lucrare a fost aflată a dlui *Ioan Mateiu*, învățător în Sebeș (comitatul Sibiiului), intitulată „*Preoțimea românească ardeleană în veacul al 17-lea*”. În curând se va tipări.

Își scot ghiarale! Am mai scris despre greșala cea mare națională făcută la Brad de câțiva orbiți, cari s'au întovărășit cu câți Jidani și renegați pentru a înființa o reuniune economică în Brad. — Când s'au constituit, unul din preoții rătăciți a propus să se aleagă în comitet 25 Români și 5 Unguri de viață nouă. Jidanii au început atunci să urle. Profesorul Opreșa, din capul căruia pare a fi pornit ideea nenorocită, a propus iute un comitet de 42, din cari 22 străini și 20 Români. Și cei-ce au așteptat să tunc, ca să-i adune, s'au învoit! Președinte a fost ales unul Brády. Rușine!

Dela despărțământul Asociației din Dicio-Sân-Mărtin. Comitetul despărțământului a ținut o adunare în comuna Giuluș, unde s'au adunat în număr de vre-o patru sute țărani noștri din comunele Giuluș, Cucerdea-română, Subpădure, Lăscud și Cipău. Bucuria a fost mare, când cu înflăcăratul naționalist, dl protopop *Alexandru Papiu*, din Ernūt, în frunte au venit în comună șapte preoți și cinci învățători din tract. Din oraș au venit domnii Dr. Romul Boilă, directorul despărțământului, Nicolae Todea, cassarul, însoțiți de Dr. Iosif Boila și Simion Anca.

În cuvântul de deschidere dl director spune, că au venit să le dea învățături folositoare și să reinvieze școala românească închisă nu de mult. Vrednicul preot G. Niccoară a vorbit apoi despre neștiința de carte (analfabetism), arătând spre priceperea tuturor, ce pagubă mare suferă poporul nostru de pe urma neștiinței. Contra acestei boale se poate lupta numai prin școală, de aceea Românii din Giuluș să se grăbească a-și deschide fără amânare școala.

A vorbit apoi dl învățător Nicolae Degan despre boala beției. Cuvintele lui încă au căzut în suflete primitoare. Cât de râvnitori sunt Giulușenii după lumină, s'a dovedit numai decăt, căci pe lângă cei 5 membri ajutători de mai înainte, s'au mai înseris încă 7, așa că acuma sunt acolo cu totul 12. S'au și înființat numai decăt o agentură a despărțământului și o bibliotecă.

Și aici meritul cel mai mare al reușitei și al dragostei, ce a arătat poporul față de oaspeți, e de-a se atribui vrednicului preot Vasile Folea, căruia îi zace la inimă luminarea poporului prin sfat bun, pildă bună, și bună înțelegere.

Fondul cultural arhidiecezan. Citim în „Cultura Creștină” din Blaj: În Ianuarie 1911 fondul cultural avea 330 mii de coroane. Din acestea 100.000 se împart în anul 1911. În lista aprobată de Veneratul Consistor arhidiecezan din Blaj s'a și luat suma de 89.300 coroane, care se va împărți la mai multe școli din arhidieceză, anume: 70.600 pentru clădiri, reovizite și mobilier la 104 școli, iar 18.700 cor. pentru alte trebuințe școlare (salare) la 50 școli. — Restul de 10.700 coroane se va distribui tot în decursul anului 1911. *Dr. S.*

Convocare. În conformitate cu concluzul direcțiunii luat la data de jos și în temeiul §-lui 14 din statute convocăm prin această a XI-a adunare generală ordinară a „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu”, pe Duminecă în 5 Martie n. e., ora 11 din zi în localitățile „Reuniunii sodalilor român din Sibiu” (Strada Bruckenthal Nr 17, etagiu) cu următoarea *Ordine de zi*: 1. Prezentarea raportului general pro 1910. 2. Cenzurarea și aprobarea rațiociniilor pro 1910. 3. Eventuale propuneri din partea membrilor. 4. Intregirea postului de cassar pe restul perioadului 1911. 5. Verificarea sumarului adunării generale.

Din ședința direcțiunii „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu”, ținută la 17 Februarie 1911.

Pant. Lucașu
prez.-director.

Vic. Tordășianu
secretar.

Bani noi Ministrul de finanțe va prezenta în curând un proiect de lege, prin care să se hotărască baterea unor monete (bani) nouă de câte două coroane. Cu ajutorul acestor monete vrea să desvețe pe oameni de-a mai socoti cu fiorini, cum fac și acum, cu toate că monetele de coroane s'au introdus încă din anul 1892.

O fabrică românească arsă. Din cauze necunoscute s'a aprins fabrica de postav a harnicului Român Toma Neacșu din Bacifalăa (Săcele). Bietul om, care dormia în fabrică, abia a putut scăpa cu cei doi copii ai săi. Pagubele statorite de autorități sunt de aproape 24 de mii de coroane, pe când asigurarea e numai pe 4700 coroane.

Târg de vite cornute de prăsilă. În 27 și 28 Martie n. se va ținea în Sibiu al 22-lea târg de vite cornute de prăsilă periodic subvenționat de stat și de comitat. Cu această ocazie se vor împărți mai multe premii și diplome de laudă. Asupra acestui târg atragem atențiunea economilor noștri cari țin vite de soiul bun.

Alungarea unui Român bănățean din România. În România tocmai se fac pregătiri pentru alegerile la cameră și senat. Se țin întruniri din partea celor trei partide, se țin multe vorbiri, oamenii se plimbă pe strade și fac demonstrațiuni, scurt, e mare gălăgie și mișcare, mai ales în București. Eșind cetățenii, între ei și străini, dela o întrunire a partidului conservator-democrat numit și tachist, fiindcă căpetenia partidului e dl Tache (Dumitru) Ionescu, o parte din cei-ce luaseră parte au vrut să treacă pe Calea Victoriei, unde e și palatul Regelui. Armata i-a oprit. Atunci mai mulți au început să huiduiască armata. Poliștii au arestat pe câțiva din cei-ce strigau și între aceștia s'ar fi aflat și Bănățeanul *Lalescu*, după cum spune comunicatul poliției. Cercetând poliția cine este și aflând, că, deși Român, dar are pasaport austriac, l-au dus la Vărciorova și l-au lăsat să treacă în Ungaria. Înainte de aceea ministrul de finanțe l-a destituit (dat afară) din slujba, ce o ocupa la minister.

Tinărul acesta a făcut o foarte mare greșală, dacă s'a amestecat în luptele politice din Țară, odată fiindcă era funcționar, apoi fiindcă nu era cetățean român, ci ungar. Fapte de acestea strică foarte mult Ardelenilor și Bănățenilor așezați în Țară. Nu mai puțin e adevărat însă, că și poliția din București a fost prea aspră cu fapta nesocotită a unui tinăr — e încă student — și destituirea lui ar fi fost destulă pedeapsă, mai ales că *Lalescu* a venit de băiat aici în Țară și aici a făcut și gimnaziul. În Ungaria, cu școala din România, el nu poate ocupa nici un post. De aceea sperăm, că va fi iertat și el se va putea rentoarce din nou în Țară, mai ales, că sunt martori, cari dovedesc, că el n'a strigat și a protestat cu tărie, când poliștii l-au arestat.

Din București primim dela corespondentul nostru următoarele: Dl Simion Măndrescu, profesor universitar în București, a intervenit pe lângă ministrul de interne al României pentru studentul *Lalescu*. Ministrul a dat voie, ca *Lalescu* să se rentoarcă în România.

Bancnotele noastre. Ceaștia mai bătrâni știm, că pe banii de hârtie de mai de mult era scrisă valoarea și în limba românească. Acum e numai ungurește pe partea Ungariei, iar pe a Austriei e nemțește și în toate celelalte limbi de acolo, așa dară și *românește*. Fiind vorba în dietă, că pe bancnotele (țidulile) băncii austro-ungare e tipărit și românește și zicând cineva, că ar fi bine să se tipărească și pe partea Ungariei ceva în românește, câțiva nebuni au început să țipe, că asta e tradare. Dar când își tipăria *Kossuth Lajos* la 1848 bancnotele lui și cu vorbe românești, nu era tradare? Nu, pentru-că atunci erau buni Românii, ca să primească bancnotele lui falșe.

Boala de gură și de unghii la vite s'a declarat de delaturată în comunele Mercurea, Fohi, Hamba, Nqul-săsese, Gârbova, Ruși, Tâhău, Șagag și Apeldul-mare.

Caz de moarte. Duminecă la 12 Februarie n. a. c. a fost înmormântarea a de toți obiceiului *Vasilie Răhovean*, învățător pensionat și fost președinte al comitetului parochial în Călnic (lângă Sebeșul săsese). Au servit și mulți preoți. O frumoasă cuvântare a ținut părintele David din Sebeș. Un număr mare de învățători din protopopiat, sub conducerea vrednicului învățător Ioan Pavel din Sebeș, au ținut cântările obișnuite la morți, iar fanfara săsească din Călnic, sub conducerea primarului M. Bulkescher, a cântat mai multe melodii pe drum până la groapă. Răposatul a luat parte la toate afacerile comunei, atât pe terenul bisericesc-școlar cât și pe terenul național. Ca învățător a servit 26 de ani, în care timp a avut de a să lupta mult cu greutățile și neajunsurile ce le-a întâmpinat, dar peste care a eșit totdeauna învingător. Numai puțin a avut de a să lupta cu boala, opreliști și alte neajunsuri, până când s'a zidit școala română din loc, care azi face onoare comunei și poporului românesc. El a pus bază la mai multe fonduri de binefacere și la fondul pentru zidirea bisericii românești gr. din loc. Ca membru virilist la comuna poartă a dezvoltat dessemenea o mare activitate, expunând multe favoruri și pentru poporul nostru, care de altcum nu e prea luat în seamă și care poate să-i fie recunoscător. În urma acestor fapte merită să-i zicem: „Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!”

Daruri de încoronare. Nu peste mult timp se va face încoronarea regelui *Gheorghe al Angliei* și a reginei *Maria*. În Londra s'a înființat un comitet, care se compune numai din doamne cu numele *Maria*. Acestea au publicat un apel către toate *Măriile* din Anglia, ca să contribuie care cu ce poate pentru a putea face reginei *Maria* un dar frumos de încoronare. Lordul (contele, groful) *Gheorghe Stradbroke* s'a pus în fruntea unui comitet compus din bărbați cu numele *Gheorghe* și a făcut un apel către toți Englezii, pe cari îi cheamă *Gheorghe*, ca să contribuie cu bani pentru cumpărarea unui dar de încoronare pe numele regelui *Gheorge*. După-ce se vor strânge banii și dela femei și dela bărbați, vor întreba pe regele și pe regina, ce dar voiesc. Aceștia vor hotărî de bună samă, ca să se facă vr'un spital sau vre-o casă pentru copii orfani sau alt institut de binefacere.

Beția. Nicolae Nonu, un muncitor cu vîna, cu toate că e numai de 19 ani, dar s'a și dat beției. Într'o crăjmă din Sibiu a beut rachiu până și-a pierdut mintea. Eșind în stradă, a început să se achețe de trecători. Cățiva au vrut să-i dea o bătaie bună, Nonu viteazul a scos însă revolverul. Un polițist a fost însă aproape. I-a luat revolverul și l-a dus la poliție, unde i-s'a dictat o pedeapsă de 50 coroane.

Încercare de sinucidere. O calfă de măr din Ibașfalău, cu numele Anton Földessy, a venit la Sibiu, ca să caute de lucru. A nimerit o însă rău, căci n'a găsit și de suferință și-a tras un glonț în piept. Greu rănit, a fost dus la spitalul orașenesc. Într'o scrisoare lăsată pentru părinți, spune că lipsa l-a îndemnat să se sinucidă, căci ajunsese să nu mai aibă, ce mânca. — E trist, că un tânăr de 18 ani poate să ajungă până acolo, încât să nu fie în stare să-și câștige cel puțin hrana. Asta e slăbiciune, dar din partea lui. Iar încercarea de a-și lua viața e păcat.

Darul nuntașilor. Expeditorul „Foi Poporului”, dl Ioan Imbăruș, participând la nunta școlului zidar Victor Comșa (Sibiu) și a miresei sale d-șoara Ana Bugălăc (Mărghindeal), a adunat dela nuntași pe sama „fondului Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace”, al „Reuniunii meseriașilor sibieni” 4 cor., iar la nunta tinerilor Petru Mohan, econom cu d-șoara Maria Simtion 10 cor. 88 bani. — La acelaș fond au mai dăruit: G. M. din A. 3 cor. Dr. Andrei Nicola, adv. (Câmpeni) 50 bani, Login Popa, paroch (Tătărești), soția sa Iosefina n. Bujoră și copiii lor Aurora și Octavian, 2 cor.

Focuri mari în România. Am spus în numărul trecut al foii despre cele două focuri mari, întâmplare în București. Pagubele sunt de milioane. Acum aflăm că în Galați încă au ars zilele trecute mai multe prăvălii. Ce e mai trist, că în focul dela Galați a ars și o familie compusă din tată, mamă, fiu, servitor și servitoare. Focul se zice că a izbucnit din librăria unui Jidan Schein, care își asigurase marfa de câteva sute de lei pentru câteva mii.

Spre știre. Numeri de probă din »Foata Poporului« se trimit, la dorință, ori cui gratis. Abonații cel noi primesc, deasemenea gratis, »Călimdărul de părete« pe anul 1911 al »Foil Poporului«. Abonamentele se pot face dela începutul anului și atunci se trimit toți numerii cel vechi, sau apoi numai dela începutul lunet acestela. — Lățiți »Foata Poporului« între cunoscuți!

Un căpitan erou. În Stupinile Brașovului s'a aprins casa țaranului Gheorghe Achim. Bieții oameni observară focul numai după-ce acesta încinsese toată casa. Buimăciți, au alergat afară, dar în groaza, ce i-a cuprins, au uitat un copil de un an între flăcări. În apropiere, niște husari făceau deprinderi sub comanda unui căpitan. Acesta alergă numai decât, cu husarii lui, ca să ajute la stângerea focului. Aflând despre copilul rămas în casă, se aruncă fără frică, printre flăcări și grinzi aprinse, înăuntru și cu primejdia vieții îl scoase încă viu afară. Pe bravul căpitan îl cheamă Anton Weissbäcker. Să trăiască!

Unde duce creșterea fără frica lui Dumnezeu. În Franța, mai ales în orașele mari, de mult au pornit ceice s'au lăpădat de Dumnezeu prigoniri contra bisericeii. Copiii nu mai învață la școală învățăturile lui Dumnezeu, preoții sunt socotiți *contra voinței lor*, numai niște simpli slujbași. Nu e deci mirare, că în Paris de pildă sunt părți întregi de oraș, mari cât Sibiuul, Olujul, Brașovul sau Aradul, unde seara nu mai poți umbla, căci te omoară tâlharii. Ba acum de curând a fost prinsă o bandă de copii tâlhari, al căror căpitan era un băiat de 11 ani!

Cum se schimbă vremurile! Turcii și toți mohamedanii au un călindar foarte deosebit de al nostru. Ei numără anii începând cu 622, când adevăratul lor Mohamed a fugit dela Meca la Medina (orașe în Arabia). Anul lor nu are 365 de zile, ca al nostru, fiind la ei lunile numai de câte 28 de zile, adevărat după schimbările lunii de pe cer. Destul că ei abia au acum anul 1329. De când s'a introdus constituțiunea în Turcia, oamenii luminați de-acolo vreau să introducă mereu și alte înșiruri europene. Acum de curând senatorul Muctar-Pașa a propus introducerea călindarului greogorian (a celui nemțesc), dar nu dintr'odată, ci numai dela anul 1914 începând. Până atunci să se deprindă Turcii și Arabii cu el.

Și orbii cetesc mult! În Viena este o școală de orbii, unde acești nenorociți capătă creșterea și învățătura bună. Ei învață chiar și să citească și să scrie. Se tipăresc anume cărți, pe cari orbii cetesc cu degetele. Fiind literale astfel făcute, încât după pipăit pot cunoaște ce fel de literă e. Direcțiunea acestor școli face cunoscut, că orbii au cetit în anul 1910 cu totul 6207 de cărți! În felul acesta orbii la ochii cei trupeși văd cu mult mai bine decât orbii la ochii sufletești, adevărat aceia, cari nu știu carte. Și mult e păcătos părintele, care nu-și dă copilul la școală. Dar înaintea lui Dumnezeu și neamului românesc e vinovat chiar și acela, învățător, preot s'au ori-ce cărturar ar fi, care nu învață carte și pe cei mari, cari n'au avut norocul să umble la școală. Încă ceva: nu e destul, că știi ce și scrie, ci trebuie să te și *folosești* de știința aceasta, cetind cărți și gazete bune românești.

Pedeapsa bătăii în America. În nici o țară cultă, legile nu pedepsesc cu bătaie o faptă rea. Într'un singur caz cere poporul din Statele-Unite bătăia păcătoșului: când un bărbat își bate nevasta. Un caz de felul acesta s'a întâmplat de curând în micul orașel Swayersville. La judecătorul de-acolo se prezintă o femeie slabă, palidă și-i arată brațele și picioarele pline de răni și de vânătăi, căpătate în urma bătăii suferite dela bărbatul ei. Judecătorul chemă pe bărbatul, care s'a arătat așa de bestial față de femeia s'a, îi porunci să-și lapede rocnul și cămașa, apoi luând un gârbaciu îl bătu fără milă. El încetă cu bătăia numai când bărbatul căzu jos amețit. După-ce și-a venit în ori, îi porunci să se îmbrace, apoi îl trimise acasă, spunându-i că de se va mai atinge de femeie, îi va da o porție îndoită. Bărbatul bătut e un bețiv ticălos, care lasă femeia să flămânzească acasă și pe deasupra o mai și bătea.

Tolstoi și țărani. Țăranul Timotei Bazichin din Iasnaia-Poliana (unde locuia Tolstoi) povestește o întâmplare foarte interesantă din viața lui Tolstoi.

În vara anului 1888 s'a întâmplat un foc în satul Iasnaia-Poliana. Focul se întâmplase într'o Duminecă, când mai toți țărani se aflau duși la Tula (un oraș) sau în altă parte. Timotei a văzut atunci cum Tolstoi alerga la locul focului, iar ca să scurteze drumul a trecut de-adreptul printr'o băltoacă, care desparte conacul de satul Iasnaia. În urma lui Tolstoi alerga fiica lui, acum moartă, Maria Tolstoi.

Dintre toți, cel mai cu spor lucra Tolstoi și când a văzut, că nu mai este chip să se scape casa aprinsă, atunci el cel dintâiu a intrat în ea, să scoată cele-ce se aflau înăuntru.

— Imi aduc foarte bine aminte, zice țăranul Timotei, cum contele (groful) Tolstoi și cu mine am scos din casa locuitorului Pa-canoff cinci copii și o ladă cu vreo șase puduri (un pud e 16 kg. 38 dkg) de făină. Aici fata lui Tolstoi, Maria, voind să ne ajute, a fost rănită.

Cu prilejul acestui foc, au ars 5 case cu dependințele (nemestiile) lor. După-ce focul a fost potolit, Tolstoi a adunat pe cei păgubiți și arătându-le pădurea, le-a dat voie să ia lemne oricâte le-ar trebui pentru reconstruirea caselor. Văduvei Cobloff, Tolstoi i-a tăiat singur toate lemnele trebuincioase și tot singur le-a cărat cu caii lui. Afară de aceea, tot el a făcut și pe bărdășul (dulgherul), lucrându-i partea lemnoasă a casei, făcându-i apoi și un cuptor. Pământul pentru acest cuptor l-a cărat fiica lui Tolstoi, Maria.

Gerul, care a băntuit atâta vreme în Europa întreagă, pe alocurea cu viscole mari, a cerut și jertfe multe. Din spitalul din Boroșneu a fugit o calfă de rotar, care se săturase de zăcut. Cum s'a văzut afară, drept la crăjmă s'a dus. Eșind de acolo, beutura și slăbiciunea l'a făcut să cadă în drum, unde l'au găsit dimineața înghețat os.

Un țaran, care călătoria într'o căruță dela sat la Botoșani (oraș în partea de mează-rospte a Moldovei) a înghețat pe drum, așa că sosind calul în oraș, oamenii i-au aflat stăpânul mort în căruță.

Vaporul românesc „România”, care duce călători și mărfuri dela Constanța la Constantinopole și de-acolo până în Alexandria Egiptului, a fost surprins de-o furtună grozavă pe Marea-Neagră. În loc să ajungă Vineri la amezai în Constantinopole, a ajuns numai Sâmbătă. Pe mare nu mai vedeau nimic din cauza viscolului cu zăpadă. Numai ca prin minune a scăpat să nu se izbească de-o stâncă și să nu peară sute de oameni, cari erau pe el.

În Constantinopole, mai ales pe la margini, oamenii nu mai cutează să iasă din case de groaza lupilor, cari au năvălit în oraș. Așa ger nu s'a mai pomenit pe acolo. Oamenii mor de frig, căci n'au sobe s'au cuptoare în casă, ci numai un fel de vas, numit mangal, în care pun cărbuni aprinși. Sărăcimea n'are pe ce să cumpere cărbuni.

În Orimea (Rusia de meazăzi), unde gerul a ajuns 35 grade C. au murit de frig o mulțime de oameni.

Pe Marea-Neagră s'au prăpădit două vapoare rusești cu oameni cu tot.

Convocare. Domnii membri ai Reuniunii de înmormântare din Borgoprund se convoacă prin aceasta la adunarea generală, ce se va ține, la 5 Martie st. n. a. c., 2 oare p. m., în sala hotelului comunal din Borgoprund. Obiectele de pertractare vor fi: 1. Deschiderea adunării prin președintele societății și raport despre evenimentele mai momentuoase și despre activitatea societății pe anul expirat 1910. 2. Cenzurarea socotelilor societății pe anul 1910 și darea absoluturului casarului. 3. Eventuale propuneri. Borgoprund, la 2 Februarie 1911. Dr. N. Hângănuș, președinte, Florian Bosga, notar.

Vremea. Românul are o vorbă foarte potrivită despre omul, care își tot schimbă și întoarce un cuvânt sau o părere odată dată. Despre un astfel de om se zice: „Acela se schimbă ca vremea!” — Și n'r'adevăr vremea e grozav de schimbăcioasă, fie că vrem sau nu vrem noi, ei nu-i pasă!

După ce în săptămânile trecute nu mai puteam de frig, tot făceam la foc în sobă, dar odaia nu se mai încălzia, — acum deodată a venit un vânt și un aer cald numai ca acela. Zăpada s'a dus cu totul, iar în Sibiiul nostru se pare că suntem în primăvară. Cerul e frumos, aerul cald și soarele își răvarsă razele sale cu căldură, astfel că am deschis ferestrele ca vara. Așa e azi, Joi în 23 Februarie n. Dar cine știe cum va fi vremea mâine sau poimâine, sau de azi într'a săptămâna. Doar în Joia trecută scriam, că în Sibiiu și jur avem ger din greu, care ajunsese peste 20 de grade.

Toată lumea se întreabă: Cum de s'a demolit gerul așa dintr'o dată? (Dupăcum se știe, gerul acesta domnia aproape în toate țările Europei). La întrebarea de mai sus iată ce răspunde marea gazetă din Viena „Neue Freie Presse”: „Începutul primăverii s'a făcut din pricină că năvălit un ciclon (vânt) de pe Ocean (mare), adunând aer cald. E cea din-

tăiu năvălă de aer de acest fel în iarna asta; în alți ani se întâmplau astfel de năvăliri mai în fiecare săptămână. Încălzirea din spre mare s'a făcut acum de odată. Vântul la apus a tot crescut în putere, până ce în urmă a produs niște vijelii mari, cari au băntuit zilele trecute la Viena, Berlin, Budapesta și în alte părți”.

Așa de pildă în Viena vijelia a descoperit casele, astfel că cădeau țigle și pietri în capul trecătorilor. Un soldat o fost grav rănit de o țiglă. Sârmele telegrafului și telefonului au fost stricate. — Tot așa a băntuit vântul la Budapesta, unde un funcționar, lovit de o piatră de pe coperișul unei case, o căzut leșinat. — Un vifor îngrozitor a dat în jurul orașului Graz (în Austria), unde din trăznet s'a aprins o pădure, astfel că a trebuit să sară miliția, pentru a stinge focul. — Nici în Berlin nu s'a întâmplat mai altcum. Acolo încă au fost descoperite casele și s'au spart ferestrele la prăvălii și case private.

Toate aceste vijelii s'au întâmplat la sfârșitul săptămânii trecute iar după aceea a urmat căldura și timpul frumos, care domnește azi mai peste tot locul. Ardealul și o parte a Ungariei au fost scutite de aceste vânturi.

Cât pentru viitor e de temut, că va veni în curând umezeală, apoi zăpadă în sfârșit se va întoarce iarăși iarna. Asta o zice și foaia numită din Viena. Dar noi mai bucurăm așteptăm vara, pe care n'o dăm nici pe septe ierni!

Țiganii tot Țigani. Consiliul comunal *) din Uifalău (Bihor) a hotărât nu de mult să facă din Țiganii cortorari din părțile acelea oameni cu așezământ. Au ales un loc în capul satului, l-au împărțit în curți și au făcut case, în care să locuească lăieții, învățați cu bătaia viforului sub corturi. Pentru cheltuelile cu zidirea caselor, comuna s'a împrumutat la o bancă. Țiganilor le-au plăcut casele, dar... opreliștea de a fura câte-o găină, câte un topor și alte mărunțisuri nu le-a plăcut. Câțiva au fost prinși furând. Bătrânii satului au hotărât mai săptămânile trecute să-i dea pe mâna judecătorului. Asta i-a supărat rău pe Țigani și într'o noapte au șters-o întreaga laie din sat. Acum casele stau goale și comuna mai are și proces cu banca pentru plata datoriei.

*) În România li zic comitetului comunal sau reprezentanței comunale *consiliu comunal*, iar membrilor *consilieri*. E bine, ca și noi cei de-aici să folosim, pe cât e cu putință, tot numirile de dincolo, ca tot mai mult să iasă la iveală, că *una* suntem.

Ultime știri.

Iarăș procese! — Dl Goga condamnat!

Marti în 21 Februarie n. s'a ținut în Cluj pertractarea procesului dlui Octavian Goga. Domniasa a fost dat în judecată pentru publicarea mai multor articoli apăruti în „Țara Noastră” acum un an și jumătate. Dl Goga a avut apărător pe Dr. Pordea.

Acest proces a fost făcut pentru 4 cazuri de agitație, am putea deci zice, că au fost 4 procese adunate toate la oaltă. Dar procurorul Török a susținut numai 2 cazuri.

Dl Goga, prin o vorbire măiastră, s'a apărat cu tărie, căutând să dovedească netemeinicia acestor procese. De asemenea a ținut Dr. Pordea o apărare temeinică.

Cu toate acestea jurații l'au deca pe dl Goga de vinovat, iar tribuna l'a pedepsit la o lună temniță de și câte 300 coroane de sic-care ar...
Contra sentinței s'a făcut apel (recu)

Frumoase semne de pace, mai seamă, dacă ne gândim, că toate cesele dinaintea alegerilor s'au fost (nimicit)!

Vieața socială

Reuniunea femeilor române din Arad aranjează o *Petrecere cu joc* ce se va ține Duminecă, în 26 Februarie st. n. 1911 în „Hotelului comunal” din loc, în favoarea niunii. Începutul la 8 ore seara. Preț la intrare: De persoană 50 fileri.

Meseriașii români din Teiuș, aranjează o *Producțiune teatrală împreunată* ce se va ține Duminecă la 26 Februarie n. 1911 în sala Hotelului „Leul” sub conducerea d-lui Valeriu Baciu, contabil. Începutul la 1/2 8 ore seara. Se vor juca: „O sitate femeiască”, comedie într'un act, de Popescu și Bogdan și „Slugă la doi stăpâni”, comedie în două acte de Z. Bărsan. Producțiune urmează joc.

ECONOMIE

Folosirea sării la creșterea vitelor.

Tot natul, care se ocupă cu creșterea vitelor știe, că vitelor trebuie să le dăm porție anumită de sare în nutreț, dacă vrea ca stomacul și mațele vitei să mistuiască mai mult din nutrețul, ce îl dăm. Sare e în sângele vitei și în sucurile stomacului din sarea aceasta se pierde mereu, cum se pierde din toate materiile corpului de care trebuie să dăm înapoi corpului aceea-ce a pierdut. Când sunt vitele la pășune sau la hrănit cu nutreț verde, nu e de lipsă să le dăm sare fiind-că aceasta se găește în nutrețul verde. În iarna însă sau când le dăm nutreț puțin, ca să se pășuneze, sarea e de neapărată trebuință.

Cu folosirea sării s'au făcut încercări anumite la școlile de agricultură, la școlile de agricultură și la moșii mari. Rezultatele acestor încercări e următorul: sarea face ca stomacul să sloboadă mult suc, care se poate folosi la mistuire, așa că aceasta se face foarte ușor. De aceea se și recomandă a adăuga sare în nutrețurile, cari se mistuie mai greu. S-a constatat, că vita, care capătă sare, arată bine! părul se face strălucitor, vita e mai vișă, laptele se produce mai ușor, asemenea carnea și grăsimea; vita crește în putere. Nutrețul mai slab se mistuie mai ușor, nutrețul mai gros face mai puțin rău. Sarea dată în cantități mici ajută chiar când lipsește de mâncare, când e părul sburlit, pielea burta umflată, la dureri de gâlcă, stărpici vacilor ș. a.

Vedem dară, că adausul de sare în nutrețul vitelor e de mare însemnătate. Pe aceea însă trebuie să o dăm în cantități mici și trebuie să ne ferim de-a da prea multă, pentru-că se pot produce otrăviri de sare, cari la rândul lor produc lipsă de apă de mâncare, sete, ferbințeală în gură, urticarie (pișare) deasă, diareie (bălegare), mers în întepenirea picioarelor, vânare, sgarciuni etc. Câtă sare să dăm? La întrebarea aceasta se poate răspunde hotărât, pentru-că cântă-

atârna de felul vitei, de nutrețul, de modul, de care dăm sarea și de scopul, ce-l urmărim în datul sării. Oaia cere mai multă sare, și felul mai puțină. Vite mai tinere și mai bătrâne vor mai multă, vite de vârstă mijlocie mai puțină sare. Înainte de toate trebuie să știm, ce sare cuprinde nutrețul singur. Peste tot, vom găsi mai bine mai puțină sare, decât prea multă, și să nu otrăvim vite. Apoi trebuie să ne gândim de-a da zilnic sare, căci în cazul acestor vite, adică corpul ei, se obișnuiește cu sarea și aceasta nu mai lucrează în organismul ei după cum am dori.

Acolo, unde nutrețul vitelor nu e prea sărac, ei conține ceva sare, putem socoti și calitatea pe zi 8 până la 15 grame

vită	"	>	15	"	"	45	"
vită mică	"	"	10	"	"	25	"
bou îngrășat	"	"	50	"	"	70	"
oaie	"	"	2	"	"	4	"
oaie îngrășată	"	"	6	"	"	8	"
porc	"	"	5	"	"	8	"

În ce formă să dăm sarea? De obicei se dă o bucată, de pe care ling vitele, cât le place. Când o dăm de leac, e mai bine să orosăm nutrețul cu sare mărunțită sau dizolvăm (stropim) sarea în apă și cu aceasta stropim nutrețul. A pune bucăți mari de sare nu iese sau a le atârna de o funie, ca vitele să găsească cât îi place, nu ni-se pare potrivit. Mai întâi bucățile acestea atrag umezeala și se sfărâșează, ceea-ce e o risipă. Afară de aceasta vitele se învață cu prea multă sare și aceasta nu e bine, după-cum am arătat mai sus.

Pentru-ca sarea să lucreze, bine în stomacul vitei, e bine să nu adăpăm vitele în apă-țată-ce au lins sau mâncat sare.

Ferberea șuncilor.

Am arătat în unul din numerele precedente cum se sară șuncile. Nu este greu credem a da deslușiri și asupra ferberii lor, căci dela felul acestei lucrări, atârna gustul, frăgețimea și colorarea șuncii.

Înainte de a pune o șuncă la fiert, trebuie s'o ținem în apă rece 4—5 ore, atât pentru a-și pierde o parte din sare, cât și pentru a o spăla de praf sau de țesături ce s'ar fi așezat pe ea, în timpul strășirii după sărat.

Pentru fiert sunt bune crățițele sau oțetările mai largi, ca să se poată așeza șunca pe lat cu soricul în sus; sau dacă nu avem la îndemână aceste vase, putem servi și de o oală de tuci cu marginile înalte. În acest din urmă caz, osul șuncii se taie dela cot și se doboară înăuntru, adică în scobitura oțetului, legându-se strâns cu o sfoară în jur; după aceasta se vâra în oală și partea cărnosă în jos, iar cu cea oasă în sus, peste care se pune apă caldă până la legătură, fără altă condimentație. Când șunca este pusă pe lat, ea se toarnă ca să treacă deasupra ei, și mai de două degete și se astupă bine cu un capac (coperemânt).

Astfel pregătită, se așează la foc mic și se încălzește atât cât răbdă mâna (5—45 grade), apoi se dă la o parte și se lăsa să se răcească cam 1 ceas și jumătate. Apoi, pentru care se dă această injuncție, este ca șunca să se umfle, să se înmoaie cu apă, cu alte cuvinte să-și ia apa, pe care a pierdut-o în timpul păstrării, și ca să se poată fi tăbăcită în întregime. După aceasta se

pune din nou la foc și se fierbe încet, pe nesimțite timp de 2 ore. Șuncile mai mari de 5 kgr. trebuie să fiarbă mai mult: 2½—3½ ore. Dacă apa scade, mai trebuie adăogată alta, însă caldă, cum a fost înainte. Odată fierberea împlinită, dăm deoparte vasul cu șunca și lăsașm până să răcească bine în zeama sa, după aceea o scoatem și o servim.

Cărți și reviste.

A apărut revista literară și artistică „Luceafărul” Nr. 4. 1911, cu următorul sumar bogat și variat: I. Lupas: Anonimii. G. Rotică: La o casă (poezie). Victor Eftimiu: Înșirăte, Mărgărite... Alice Călugăr: Cântec de fus (poezie). P. Pădure: Trece repede un voinic (poezie). Al. Cazaban: Vina „Cochetei”. Vasile Stoica: Tree clipele... (poezie). I. Borcia: Shakespeare: Iuliu Caesar. Em. Gârleanu. Singură, sub cer!... Dări de seamă. Cronică. Ilustrațiuni. Abonamentul pe un an 12 cor., pentru străinătate 20 cor.

„Vremea Nouă”, Nr. 5, anul I, cu următorul cuprins: Domnul Spiru Haret, de Redacție. Școala normală bulgară, de G. Bogdan-Duică, Tribuna politică, pentru viitoarele alegeri, de Redacție. Politica noastră, de D. Serbescu. Carpaților (poezie) de I. V. Părvulescu. În vis, de V. Ramură. Activitatea „Casei Școlare”, de Andrieș Căndrea. Cronică. Pentru „Tribuna învățătorilor” de I. Mihalache. Abonamentul: 4 lei pe an, se poate face la G. Băbeni-Vâlcea.

Poșta Redacției.

Părintelui Alexandru Popa și soției. Ne surprinde atât părerea Dvoastră, ca „Foaia Poporului” să ia apărarea pentru participarea la balul dela Făgăraș, cât și cuprinsul celor scrise de Dvoastră. Desigur n'ați citit articolul nostru din numărul trecut.

Săliște. În numărul acesta nu s'a putut, din lipsă de loc.

P. M. în S. Articolele d-lui Simțion „Sfaturi și socoteli comerciale”, vor apărea ceva mai târziu și în broșură, dimpreună cu partea a doua, cea practică, care nu se poate publica în coloanele unei foi.

N. Pesteșiu în S. Sincera mulțumire pentru corfa cu mere, primită în zilele acestea. Au avut un gust tot așa de bun, după cum era de plăcut mirosul lor, când le-am desfăcut. Să trăiești, să mai prăsești astfel de mere frumoase!

Dumitru Opresan, America. Se va publica ocazional.

George Zait în Tulgheș. Adresa „Asociațiunii” este: Sibiu, strada Șaguna Nr. 7. Taxa de membru ajutător este 2 coroane anual. În schimb primești gratis Biblioteca populară a Asociațiunii, adică în fiecare an 10 cărți și un calendar. Dacă sunteți mai mulți în comună, cari doriți a vă înscrie de membri, atunci spuneți aceasta preotului sau învățătorului dela D-Voastră, ca să vă scrie el pe toți în o listă, pe care să o trimită apoi la Sibiu dimpreună cu banii încasați.

Ioan Vermeșan în G. Nu știm să fie o astfel de carte în românește.

Maxim Lupoaie și Alexandru Mihăilă. Invitățile nu se pot publica, fiindcă sunt tipărite în tipografie străină.

Celelalte răspunsuri în numărul viitor.

Liferări, licități, arândări și altele.

În *Nou* (îngă Sibiu) se vor vinde prin licitație publică, ce se va ținea în 1 Martie n., la 3 ore d. a., 120 stângini lemne de fag pentru foc.

În *Hodac* (aproape de Reghin) se vor vinde în 25 Februarie n. 1480 stejari, ce sunt proprietatea bisericilor gr.-or. și gr.-cat. de-acolo. Prețul strigării 9300 cor.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”.

Prețul bucatelor

În Sibiu la 20 Februarie st. n.:

Grâu	Cor. 15,40 până 16,60	de hectolitra
Săcară	„ „ „ „	„ „
Ovăș	6,40	7,20
Cucuruz	8,—	8,80
Cartofi	2,80	3,20
Fasole	„ „	„ „
Fână Nr. 3	33,40	34,20 la 100 călăre
„ „ 4	32,60	33,40
„ „ 5	31,—	31,80
Slănină	160,—	196,—
Unsoare de porc	192,—	196,—
Său brut	56,—	60,—
Șau de lumini	76,—	82,—
Său de lumini topit	92,—	94,—
Șăpuș	62,—	64,—
Fân	5,40	7,—
Lemne de foc neplutite	7,50	6,— la met. cub
„ „ plutite	6,25	6,70
Spirit rafinat	1,82	1,85 la litru
Spirit ordinar	1,80	1,83
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,15 până 1,68	la chilo
„ „ friptură	1,56	1,68
„ „ vițel	1,—	2,—
„ „ porc	1,40	1,88
Ouă, 10 bucăți	—,67	1,—
Un pătrar de miel	1,20	3,60
Carne de cal	—,80	1,—

În Budapesta în 22 Februarie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo	Cor. 11,80 până 12,—	la 50 chilo
„ „ 79	11,87	12,10
„ „ 80	11,92	12,10
Săcară	8,07	8,20
Orz	7,95	8,50
Ovăș	8,60	9,05
Cucuruz nou	5,75	5,95

Unsoare de porc	Cor. 166,— până 168,—	la 100 chilo
Slănină	140,—	148,—

Sămânță de lăptăniș C. 146,—	până 190,—	la 100 chilo
„ trifoiu	182,—	146,—

Porci îngrășați pentru untură C. 1,58	până 1,65	la chilo
„ carne	1,62	1,78
Vițel	1,30	1,70

Prețul banilor în 22 Februarie n.

Galbeni	Cor. 11,27	11,27
100 Lei, hârtie	94,50	94,50
100 Lei, argint	93,—	94,50
Lire turcești, aur	21,45	21,65
1 funt șterlingi englezești	23,84	24,04
100 marce, aur	117,—	117,40
100 „ hârtie	117,—	117,40
Napoleon	18,95	19,05
100 Ruble rusești, hârtie	253,75	254,25
100 „ argint	242,—	245,—

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după calendarul vechiu.)

- 15 Februarie: Ciachi-Gârbău, Huedin.
- 16 Februarie: Bachnea, Bruiu, Dej, Dicio-Sân-Mărtin, Drașu, Aleșd, Lechința, Zălan, Zlagna.
- 17 Februarie: Cehul din Sălagiu.
- 18 Februarie: Veneția de jos.
- 19 Februarie: Turda, Zeteleacă.
- 20 Februarie: Alămor, Beba veche, Bistrița, Comloș (Bănat), Ferihaz, Gyoma.
- 21 Februarie: Abrud, Carțfalău.
- 22 Februarie: Cagu.
- 24 Februarie: Coroslăul de pe Someș, Mediaș, Petriș.
- 25 Februarie: Dalboșeț.
- 26 Februarie: Halmagiu mare.
- 27 Februarie: Almakerék, Budapesta, Cianadul sârbesc și nemțesc, Cluj, Chioc, Haroscherec, Olafalău mare, Oradea mare, Zarand.
- 28 Cincul mare, Dezna, Sighetul Marmăției.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Bunii creștini și iubitori de Hristos, frați de-ai noștri, aflători în America nordică, unde i-a mănânat soartea măsteră de acasă, ca să muncească până la sudori de sânge spre a-și putea susține familiile și ușura grelele sarcini ce-i apasă și spre a alunga neagra sărăcie, pusă lor în grumazi de răuvoitorii lor și de puternicii zilei — aduși-au aminte în amara străinătate și de lipsa bisericilor noastre sărace, la îndemnul fratelui nostru, creștin bun și cu frica lui Dumnezeu: *Nicolae Chichernea* din Grid, și jertfit-au fie-care după ale sale puteri spre împodobirea Sionului, a casei Domnului, cu nădejdea în ajutorul bunului Dumnezeu, care nici nu-i va părăsi nici odată. În numele ambelor biserici ajutate li-se aduce fraților noștri și bunii creștini cea mai sinceră mulțumită și recunoștință și rugăm pe bunul Dumnezeu, ca să-i apere de toate năcazurile, nevoile și primejdiiile și să-i aducă sănătoși acasă la cei iubiți ai lor; iar jertfa adusă pentru mărirea lui Dumnezeu și împodobirea casei sale înalțe-se la ceruri, ca odinioară fumul lui Avel cel drept. De asemenea mulțumim din inimă și onorașilor domni conducători ai institutului de credit „Seroăiana” pentru osteneala pusă și pentru bunăvoința arătată cu acest prilej, ca și în totdeauna. Dumnezeu să le răsplătească tuturoara cu darul său cel sfânt.

Lista contribuitorilor e următoarea: *Nicolae Chichernea* și soția, 6 dolari; *George I. Draghiciu* și soția *Maria*, *Andrei G. Modorcea* și soția *Maria*, *Leonte Chichernea* și soția *Nitza*, *Ioan Judele* și soția *Peuna*, *Bucur B. Urdea* și soția *Maria*, *George T. Ciurilă* și soția *Maria*, *Andrei Potec* și soția *Peuna*, toți din Grid, fiecare câte 5 dolari. *Emilian B. Popa*, *Petru Bucur Popa*, *Enache I. Popa*, *P. I. Popa*, *Erofteiu G. Urdea*, *P. G. Chichernea*, *N. P. Draghiciu*, *Bucur D. Comanița*, *I. B. Mihailă*, *Stan G. Popa*, *Miron C. Boeriu*, *Leonte Iacob Urdea*, *Ioan G. S. Urdea*, *Erofteiu D. Boeriu*, *David D. Boeriu*, *Bucura A. Draghiciu*, *Leonte N. Urdea*, *Constantin N. Chichernea*, *Gheorghe D. Urdea*, *Iacob D. Stejerouiu*, *Ioan B. Comanița*, *Constantin D. Boeriu*, *Nicolae Stanciu*, *Iacob A. Urdea*, *Iacob C. Negrea*, *Serafim Irimie Stanciu*, *George B. Bârsan*, *Iacob G. Urdea*, *Alexandru N. Stejariu*, *George N. Hanăș*, *Nicolae B. Negrea*, *Iacob B. Marcu*, *Serafim G. Negrea*, *Iosif I. Comanița*, *Ioan B. Bârsan*, *Alexandru B. Urdea*, *George I. Urdea*, *Spiridon B. Boeriu*, *George Comanița*, *Iacob I. Urdea*, *Ioan G. Urdea*, *Victor G. Draghiciu*, *Nicolae N. Mihailă*, *George N. Mihailă*, *Iacob Cornea*, *Ioan G. Comanița*, *Andrei B. Popa*, *Dumitru I. Marcu*, *George N. Boeriu*, *Andrei A. Modorcea*, *David A. Modorcea*, *Ioan D. Popa*, *Victor D. Popa*, *Iacob D. Popa*, *Octavian I. Stejeratu*, *Ioan I. Draghiciu*, *George D. Boeriu*, *Cornel Hanăș*, *Lascu A. Draghiciu*, *Ana N. Urdea*, *Iacob I. Stejeratu*, *David D. Comanița*, *Gligor G. Bursan*, *Andrei B. Boeriu*, *Erofteiu G. Popa*, *Leonte B. Chichernea*, *Gheorghe I. Stejerouiu*, *Nicolae I. Urdea*, *Andrei A. Chichernea*, *George A. Urdea*, *Ioan S. Modorcea*, *Spiridan Comanița*, *Constantin B. Negrea*, *Aurel G. Modorcea*, *Nicolae Nechifor*, *George G. Ciurila*, *George N. Urdea*, *Filon N. Urdea*, *Iosif G. Modorcea*, *Iacob B. Negrea*, *Miron I. Oancea*, *Ioan A. Chichernea*, *George I. Oancea*, *George Modorcea*, *Iacob Damian*, *Emilian Urdea*, *Leonte Urdea*, *Ioan Tigoie*, *George A. Stanciu*, *Bucur I. Boeriu*, *Iacob Iacob Ioan Urdea*, *George I. I. Urdea*, *L. B. Draghiciu*, *Iacob B. Marcu*, *I. D. Urdea*, *Irimie I. Popa*, *Vas. Comanița*, *Achim Bursan*, *Leonte I. Potecu*, *George A. Ciurila*, *Elisaveta Draghiciu*, *Ioan G. Negrea*, *Iacob I. Potecu*, *George Man Urdea*, *Moise B. Popa*, *Bucur B. Popa*, *Bucur G. Urdea*, *Nicolae G. Crețiu*, *Nicolae G. B. Chichernea*, *Ioan G. V. Urdea*, *Ioan D. Stejerouiu* și *Dionise C. Boeriu*, toți din Grid, fiecare câte 4 dolari; *Ioan Cismași*, *Bucium* 1 dolar; *Ioan Morariu*, *Vad* 1 dolar; *Rovin Ucian*, *Vad* 1 dolar; *Gligor Sass*, *Șinca-veche* 30 cenți; *Gligore Mihailă*, *Dei-*

șioara 50 cenți; *Aleese Șerb*, *Comana-infer.* 25 cenți; *George Pridan*, *Părău* 1 dolar.

Suma totală 494 dolari 5 cenți, care corespunde la suma de 2379 coroane 19 bani. Grid, în luna lui Februarie 1911.

In numele ambelor biserici:

40 1—1 Curatoratele bisericesti.

Nr. 19—1911

42 1—1

Mulțumită publică.

Pentru procurarea unui al doilea clopot nou pe seama nouziditei noastre biserici române ortodoxe din Gârbova, — inițiativă luată de mine, ocazional, au binevoit a oferi următorii marinișoși contribuitori: *N. Al-mășan* 10 lei, *Glig. Urșu* 25 l., *I. Sebișan* 20 l., *O. I. Simian* 5 l., *Ana D. Simian* 2 l., *I. N. Simian* 5 l., *Frații Hanciu* 10 l., *N. Stefla* 10 l., *N. Lupaș* 5 l., *N. N. Simian* 5 l., *I. D. Marcu* 2 l., *D. Cărea* 5 l., *I. Herța* 1 l., *I. Pascu* 5 l., *I. Suci* 20 l., *D. C. Nopa* 1 l., *Il. Morariu* 5 l., *Glig. Morariu* 5 l., *N. Roman* 5 l., *D. Dădărlat* 5 l., *C. Ivan* și *N. Georgescu* 10 l., toți din România, cu totul 161 lei à 92 fil. = 148 cor. 12 fil.; *I. Roman* 3 cor., *I. Moga* 3 cor. iar din România; *M. Poztos* din Gârbova 5 cor., *D. Munthiu* și soția *Hermia* 25 cor., *Ign. Filip* 10 cor., *I. Bârsan* 5 cor. din Rădăuț; *Oct. Sglimbea* din Mercurea 5 cor., *V. Răduț* din Spring 5 cor., *Il. Oltean* din Ludoș 1 cor.; din Săliște: „Casa de păstrare” 30 cor.; din Brașov: *Dr. N. Mănoiu* și soția *Ecaterina* 30 cor.; din Poiana: banca „Mielul” 40 cor., „Mărgineana” 25 cor., *Il. Dobrotă* 5 cor.; din Rod: *Const. Ghișe* și soții 71 cor. 90 fil. — cu totul 412 cor. 02 fil.

Clopotul acesta în valoare de 895 cor. 40 fil., din care sumă contribuind fundațiunea „N. Cărpinișan” 453 cor. 79 fil. ofertele benevole 412 cor. 02 fil. — a rămas în sarcina mea 29 cor. 59 fil.

Mulțămesc călduros binevoitorilor donatori și implor darul Cerului asupra lucrărilor dumnilor.

Incheiu și public numai astăzi această socoteală, primind numai astăzi ofertele din urmă. Deci, onoratei mele epitropii, care s'a grăbit a publica *avizul* din Nr. 2 al „Foi Poporului” din a. c., i să poate vedea ghiarale și ce recunoștință stie să dea păstorului lor sufletesc, care pe lângă alte multe bune și frumoase, cu multă trudă și osteneală să-vârșite pentru ei, acum, când le este și biserică impozantă ridicată, i-a înzestrat numai din propria sa stăruință, fără ca comuna parochială să contribuie un filer, acum, dimpreună cu clopotul cel mare, procurat din truda credincioșilor mei înstrăinați prin America, — cu două clopote nouă în valoare de 3000 cor., de veste în tot cereul.

Gârbova, la 3 Februarie 1911.

Romul Pop.
paroch.

Loc deschis.

Unde se pot procura cele mai elegante reverenți și ornate bisericesti? La „Crotoria Universală” I. Petrașcu, Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 30. Telefon Nr. 172. — Serviciu prompt și conștientos. Prețuri moderate.

Birou de informații în Budapesta.

Atragem atențiunea publicului cetitor asupra inseratului cu titlul de sus în foaia noastră.

Atragem atențiunea cetitorilor foi noastre asupra inseratului dlui *Ioan Grecu* din *Porcești*, care e singurul român, ce lucrează opinci după moda cea mai nouă de azi.

Mulțumită publică.

Neuitatul bărbat al subscrisei a fost numai 11 luni membru la Subvențiunea asigurării de înmormântare „Națională”, societate pe acții pentru asigurarea în cazuri de nenorocire, și totuși la moartea bărbatului mi-s'a plătit toată suma asigurată.

Pentru aceea și pe calea aceasta mulțumesc societății și reprezentantului ei, *Dl Mihail Brenner*, și o recomand călduros la toți. 40 1—2 *văd. Rachila Apolzan*

Mulțumită publică.

Neuitata soție a subscrisului a fost mai de 11 luni membru la Subvențiunea asigurării de înmormântare „Națională”, societate pe acții pentru asigurarea în cazuri de nenorocire, și totuși la moartea soției mele plătit toată suma asigurată.

Pentru aceea și pe calea aceasta mulțumesc societății și reprezentantului ei, *Dl Mihail Brenner*, și o recomand călduros la toți. *George*

CALODONT
PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GUMĂ
de vânzare la:
PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII

Vită de vie altoită

cu și fără rădăcină, în verde și în uscat
vinde cu prețurile cele mai ieftine

323 **George Forton**
în Ternova, comitatul Aradului

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau la felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat citit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai citit în

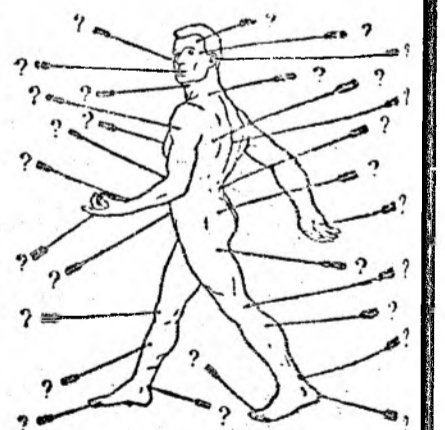
inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foi noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fiindcă ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Casele

din Sibiu, Grabengasse Nr. 5. (4 chilii lină, grădină frumoasă și curte) și Schulgasse Nr. 22 (2 chilii, culină, grădină mare și curte) sunt din mână liberă vânzare. Deslușiri dă dl **N. Cândă** Sibiu, drumul Cisnădiei Nr. 6. 43

Te doare ceva?

I. Renumitul „Fluidul Elza” alui **Feller** e rezultatul experiențelor noastre liniștitor de durere, decător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spurc), slăbire de nervi, ghiuri în coaste, influența, dureri de dinți, de spate, amorteală, dureri de ochi, migrenă și multe nepomenite. Fluidul Elza alui **Feller** e folosit cu succes fără pereche la răgușală, catar, durere de piept și git și morburii din curent oricelă. Adevărat e numai dacă pe el este numele „Feller”. 12 sticle mici și mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco.

II. Vestim apoi, că lumea folosește cu succes și sigur **Piulele-Rebarbara** de alui **Feller**, contra durerilor de cap, zgirciuri, lipsă de poftă, arsuri de gât, ameteală, rigăeli, haemoroide și conturbări de mistuire. 6 cutii franco coroane. — Să ne ferim însă de imitații și să adresăm acurat așa: 277 17—

Eugen V. Feller, apotecar
Stubica, Centrala 122 (Comit. Ză)

Picurii de stomach

de Brády

cu

Maica Domnului de Mariazell
ca marcă de scutire,

și pentru aceasta numite „picurii de stomach de Mariazell“, sunt cel mai bun leac, valorat de 30 ani, contra la orice suferință de mistuire, arsuri de stomach, îngrășare, dureri de cap și de stomach, colică, insomnie, lipsa de sânge, anemie etc. Să capătă în farmacia cu prețul de 90 fileri și Cor. 1-60. 6 sticle cu Cor. 5 40, 8 sticle duble cu Cor. 4 80, expediază franco produsentul C. Brády, farmacia „Regele Ungariei“ Viena, I. Fleischmarkt 2. Depou 5.

Să fim atenți la marca de scutire cu Maica Domnului de Mariazell, pachetare roșă și subscrierea, ca pe chipul din clișeu de aci. 28 3-25
In Sibiu se află de vânzare în apotecela: A. Teutsch, C. Morscher, G. Fabritius.

O grozavă greșală

a făcut acela, care n'a fost prevăzător și contra reumei podagrei, junghiurilor din coaste, durerii de membre, durerilor de șele și spate, de picioare etc., n'a folosit veritabilul

REPARATOR al lui Kriegner

ci vreo imitație. Noi recomandăm deci fiecărui reumatic și fiecui, care suferă de boalele de mai sus, de dureri provenite din curent, răcire, să folosească numai decât 30 2-8

REPARATORUL veritabil al lui Kriegner

care să produce singur în farmacia lui Kriegner, Buda, est Kelvin tér, astfel aici au să se adreseze comandele. O sticlă mică costă 1 Cor., una mare 2 Cor. Po postă franco 5 sticle mici 5 Cor. sau 3 sticle mari 6 Cor. Acest leac vechiu și excelent e mai bun ca orice Franzbranntwein, fiindcă vindecă după o singură fricțiune. — La comanda să fiți atenți la adresă, ca să nu căpătați imitații.

C n-este dujmsnul plăcerii la viață?

Cartea cu acest titlu se trimite gratis.

8 zile de probă!

Nu cumpăra cias, fără ca să nu-l fi probat. Eu trimit la ori-oine un cias de aur plaque pentru domni, 14 carate, cu coperiș dublu, pe lângă prețul de 20 coroane. La facerea comandei sunt a se trimite numai 10 coroane (sau la din contră aceasta sumă se va lua cu rambursă), iar restul este de a se plăti numai după timpul de probă. Garanție de 3 ani pentru mers bun. Comandele sunt a se adresa la 34 2-8

JOH. WEINER

Wien XIX/1, Boschstrasse 2/7.

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghete!

4 părechi de ghete numai pentru Cor. 7-50.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu vând ori și cui 2 părechi de ghete cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare ca cuie, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 6 50. Expedare cu rambursă. 4 4-

C. GRÜNER, export de ghete, Cracovia Nr. 193.

Schimbul e admis și banii retour.

... Tata mi-a permis. Sunt numai învățorii de cigarette JACOB -ANTINICOT-N.

atențiune! Veritabile numai în cutii mici de cigarette numele Jacobi. — Fiecare carton conține chipuri interesante Röntgen 38 2-26

Tot felul de tipărituri
moderne
execută ieftin, grabnic și conștientios
„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Pentru ori-ce ocazie

au sosit tocmai acum:

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

in mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

in cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

in diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

Ești Dumniata nervos?

Ești Dumniata slab și consumat? Ai pierdut camva puterea avută și vioiciunea tinerească? E rău apetitul Dumniatale? E mistuirea slabă? Suferi Dumniata de scaun neregulat, dureri în șira spinării, dureri de cap, lipsă de somn sau observi Dumniata, că îți slăbește puterea?

De ce nu probezi Dumniata cu electricitatea?

Dacă te provoci Dumniata că ai citit în această gazetă, atunci noi îți trimitem bucuros broșura noastră „Elektrotherapia modernă“ (Moderne Elektrotherapie) franco și gratis, ba suntem chiar învoșiți ați arăta și demonstra metoda de cură în institutul nostru, care este bine cunoscută și renumită. 338 6-3

Electro-Vitalizer

institut de ordinațiune medicală
Budapest, IV., Semmelweis-utca 4, Mezzanin 51.

Depositul meu de

Pietri de moară

oferă o mare alegere în cele mai bune

Pietri de moară veritabile franțuzești

” ” ” poleite (ce se ferecă de sine)
” ” ” Cinquantin
” ” ” Trachit 25 3 6

in diferite mărimi și pe lângă prețuri moderate.

AND. RIEGER, Sibiu.

Mașinile de cusut

ale firmei

Seidel & Naumann

sunt cele mai bune și mai ieftine.

Singurul reprezentant pentru Sibiu și jur:

Carol F. Wultschner

Sibiu—Nagyszebea

strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43

Reparaturile se eșecută conștientios pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Depozit de tot felul de articli și părți singuratece
ce sunt de lipsă la mașinile de cusut.

APELI

Avem onoarea a aduce la cunoștința P. T. publicului, că însoțirea economică-comercială „Mugurul” în sezonul acesta a luat măsuri pentru a se putea lipsi de agenți generali în afacerile de altoi de viță, de oare ce acești agenți, răul fost necesar până acum, costă mult și suntem siliți a le da proviziuni tot mai mari, ceea ce aduce cu sine, că suntem constrânși a urca în măsura proviziunilor și prețul produselor pepinăriilor noastre. Acești agenți pot fi ușor înlocuiți prin inteligenții noștri dela sate, dându-le acestora ocaziune de câștig frumos, fără de a avea ostenală mare în schimb.

Cu acest prilej ne luăm voie a ruga pe toți domnii preoți, învățători, comercianți români etc. din ținuturile ce se replantează cu vii altoite, de a lua înșiși în mână conșcrierea de comande pentru procurarea de altoi.

Însoțirea plătește fiecărui agent comunal (preot, învățător, comerciant, jude comunal), care înșine comande în masă, după efectuarea în regulă a acestor comande 6% proviziune din valoarea brută a comenzilor în bani sau la dorință în altoi de vie.

Tot această proviziune o plătim și pentru mijlocirea comenzilor de sămânțuri pentru sezonul de primăvară 1911.

Informațiuni detaliate precum și listă de prețuri, eventual cărți pentru conșcrierea de comande, trimitem la cerere gratis și franco. Cu toată stima

„Mugurul”

Însoțire economică-comercială
Elisabetopol (Erzsébetváros), Kis-Küküllő vm.

ANUNȚ.

Cine dorește a cumpăra, sau a lua în arândă o **moară de benzin**, cu 10 puteri de cai, să vină în comuna **Topârcea**, p. m. **Kisapold**, sau să se adreseze primarului comunei. Moara lucrează perfect de bine.

Topârcea, la 6 Februarie 1911.

26 3-3

Primarul comunei

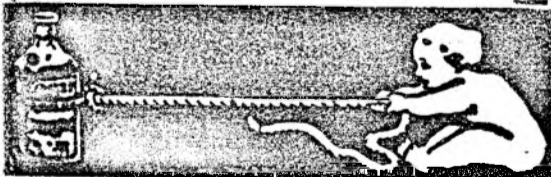
Cine are**Pari de vie
de vânzare?**

Mai mulți economi români dintr'o comună doresc să cumpere un vagon sau ceva mai puțini pari de vie. Cine are de vânzare sau știe, că de unde s'ar putea cumpăra, binevoiască a scrie la Administrația „Foi Poporului”.

39 1-2

Emulsiunea Egger

veritabilă numai cu marca aceasta.

Toți părinți să deie copilor în timpul de iarnă EMULSIUNEA EGGER, de oarece aceasta întărește copiii, ajută la întărirea oaselor și are un efect bun asupra dezvoltării și hrănirii. Mijloc potrivit contra tusei și durerilor de stomah. Foarte folositor în timpul ieșirii dinților. Recomandat de medicii vestiți, de oarece este cel mai bun preparat, nu are miros neplăcut, ci un gust plăcut, ușor de mistuit și încunjură toate boalele de copii. — Prețul unei sticle 2 coroane în apotecă. Trimitere cu poșta prin „Reichspalatin-Apotheke”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

336 7-12

3 sticle 6 coroane franco pe lângă trimiterea înainte a banilor.

În Sibiu se află la:

apotecarii Guido Fabritius și J. C. Molnar.

No. 366-1911

41 1-2

Publicațiune.

Comuna **Avrig** esarândează pe calea licitațiunei publice, ce se va ținea în **6 Martie 1911, 8 ore a. m.**, în cancelaria comunală **pășunatul**, din următorii munți și anume:

1. „Avrigelul” cu prețul strigărei de 1815 cor.
2. „Surul” cu prețul strigărei de 806 cor.
3. „Olăbucetul” cu prețul strigărei de 243 cor.

Vadiul 10% dela prețul strigărei. Periodul de arândă este anii 1911, 1912 și 1913. Condițiunile mai deaproape să pot vedea la primăria comunală.

Avrig, în 20 Februarie 1911.

PRIMĂRIA COMUNALĂ:

Sperlea
primariu

Răduțu
not. com.

Mere frumoase

vre-o 50 de ferdele, se află de vânzare cu preț moderat. Adresa se află la administrația „Foi Poporului”. Pentru răspuns este a se adăuga o marcă de 10 bani.

Contra tusei, răgușelei și catarului au efect mai bun 283 6-12

**bomboanele Pemete
ale lui Réthy.**

La cumpărare să fim atenți și să cerem apriat bomboane de-ale lui RÉTHY, fiindcă sunt multe imitații fără valoare.

x Carton 60 fileri.

Se cumpără numai bomboane Pemete de-ale lui RÉTHY!

Vinuri de masă escolente,

litra cu 52 și 60 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoris 148 88-
de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20

Marca de scutire: „Anker”.

Liniment. Capsici comp.

înlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să înlățească de multă ani ca fricțiune sigură în podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțică va loare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale la gatale cu marca de scutire „Anker” și cu numele Richter. Cu prețul de 50 fl., C. 1-40 și Cor. 2- să capătă aproape la toate farmaciile. Deposit principal la Iosif Török, farmacist la Budapesta.

**Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur” în Praga. ::**

— Soseaua Elisabeta Nr. 5 nou. —

Expediție zilnică. 293 30-42

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului”, unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte înstituiții, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratiche sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI”.

Juliu Meinl

Import de cafea și tee

Fabrică pentru cea mai fină

== Cacao și șocoladă ==

Filială: 357 8-15

Sibiu — Nagyszeben

Strada Cisnădie 24

Trimitere pe poșta dela 5 chilo în sus
franco.

Cereți lista de prețuri și muștră.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete

Și tunc, — dar în rezultate nefavorabile: căi remedia de azi a băltoare la ochi multimese tot șeseani, a căror sânger și scurci trupești sunt în lăte și cari în urma aprinșii din tinerete și pe deprinderi rele și-au adâncinat sistemul nervos și puterea spiritală. E timpul surpriza ca acest rău îngrozitor să se pună capăt. Trebuie să luăm care să des tinerimii deslășiri binevoitoare și amănunțite în tot ce privește viața noastră, — trebuie să fie cineva căruiă oaselor de încredințare fără teamă, fără șchiță și cu încredințare lor secrete. Dar nu e în deajuns înălță destăinul aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să adresăm unul astfel de medic specialist, conștient care știe să des asupra vieții sfaturii bune și să știe a ajuta și morburilor ce deja eventual atârni apoi va luceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreț și pe acest scop e institutul renouit în toată țara de dr. PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 16), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băți cât și femeile) deslășiri asupra vieții secrete, unde sânger și scurcile trupești ale bolnavului corăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se întărește de esterile de boală, căisurile secesc și se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor altele de PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodul său propriu de vindecă chiar și cazurile cele mai neglește, ranele sfârșite boalele de țevă, hepatică, nervi și șira spinării, înșurările de confuze a minții, urmările oaselor de sfârșitului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotență), vităminturile, boalele de dăp de piele și toate boalele organelor sexuale secesc. Pentru femei o sală de așteptare separată și scire separată. În ceace privește cura, deși țineva nu este plăcută, căci dacă cineva, din cauza căuză n'ar putea veni în persoană, atunci cu poșta care i se va da răspuns amănunțit foarte scurt prin scrisoare (în epistolă) e de ajuns a se primi numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curii, epistolă se scrie, ori la dorință să retrimit fiecărui. Înșurările secesc și de medicamente speciale. Văstăreș primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 6 p. m. (Duminică până la 12 ore a. m.) Adresă: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta Muzeum-körut 18.

80 90-

Măcelari!

Negustori de vite și cărnuri!

Subscriși ca negustori de cărnuri de vită, viței, porci, oi, etc. avem onoare a ne adresa către domnii măcelari și negustori de vite și cărnuri români, cari să ocupă cu această branșă să nu uite, ca în primul rând să se adreseze la firma noastră, unde fără muncă multă pot avea un câștig cât se poate de bun. Cei interesați pot trimite cărnuți în mare precum și în mic la adresa

Steiner și Kovács

BUDAPEST, VIII., Hőzponti vásárcsarnok

și momentan după trimitere e a se adresa o telegramă pe adresa:

STEINER

Budapest, VIII., Üllői-ut 14,

în care să se scrie scurt ce a trimis și cât a trimis. Tot astfel fac și măcelarii negustori maghiari, nemți, sârbi etc., cari deja se cunosc în această negustorie

Banii momentan după sosirea marfei în hală, trimițătorul îi primește telegrafic sau prin mandat poștal, după cum dorește.

Marfa se plătește după cel mai înalt preț (după chilo) al zilei ce se plătește în hala centrală a Budapestei.

Firma noastră poate fi încrezută ori-cărui negustor de carne, pentru-că ea e recunoscută prin lege de stat, precum și de autorități și stă sub sceul direcțiunii halei centrale din Budapesta.

Firma noastră, ca răsplată are de un vițel 1 coroană, iar după cealaltă carne 4% la sută.

Rugăm deci pe toți acei negustori de vite, cari încă nu au probat această negustorie să probeze de aici înainte și vor vedea că mai bine ies în capăt, ca și când ar vinde marfa în orașele din provincie. Lămuriri dăm ori-cui în limba sa maternă, pe larg și la moment. Corespondență românească.

Cu toată stima

STEINER și KOVÁCS.

In loc de Coroane 40

numai 10. Minunat ceas de aur electro-remontoar, 5 ani garanție. Contra ramburs. **H. Weisz Ujbánya** (Ungaria). 23 4-6

Vinuri bune vechi ardelenesti

se află de vânzare în cantități și mai mari, pe lângă prețuri moderate, la **Ieronim Spornic**, 822 10-8 în Sibiu, strada Zeughofplatz Nr. 13.

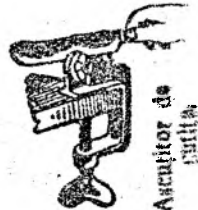
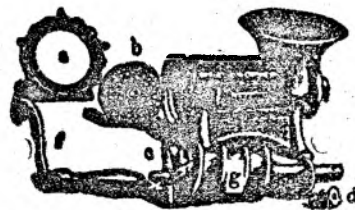
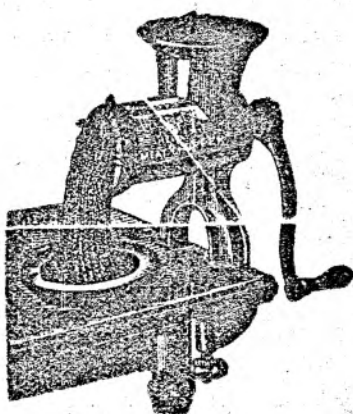
BOROLIN Dr. Borovszky

este minunatul, senzaționalul și esecelentul mijloc de casă alui

Acest mijloc de casă se capătă pretutindenea, iar efectul lui întăritor e de neîntrecut la suferințe de nervi și muschi tuberculoși, dureri de cap și de dinți, mai departe la toate durerile isvorâte din răceală, precum: reumatism, gicht, ischias, aprinderi la încheaturi, apoi la răni provenite din răceală sau arsuri. — Mijloc de casă foarte potrivit pentru desinfecțiuni.

Se capătă, în sticle de Cor. 1.20, 2.—, 2.50, în Sibiu la: I. C. Molnár, apotecar; în Sighișoara la: Iuliu Henning, droguerie; în Mediaș la: Gustav Schuster, apotecar; în Ibașfaldu la: Halmágyi Tibor, apotecar; în Alba-Iulia la Theodor Kinnich, apotecar. 36 2-1

Producătorul: Dr. N. BOROVSZKY, medic și K. BOROVSZKY, Budapest, II., Főutea Nr. 77/c.

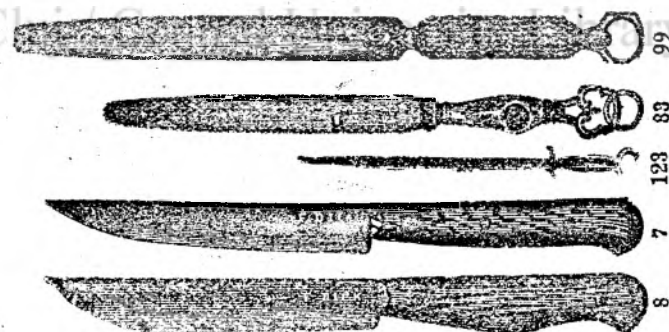
Părțile constitutive dela mașina de tocat carne. a) Inel de capac, b) Disc găurit, c) Cuțit, d) Șrof dela întorcător, e) Întorcător, f) Melciul, g) Târziu. — Fiecare să capătă separat. —

Mașini de tocat carnea

Nr.	8	5	8	10	12	20	22	32	cu roată de repetiție
taie pe minut	1/4	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/2	1 3/4	kg.
1 bucată cor.	8-10	3-80	5-80	6-20	6-—	12-60	9-50	19-—	

Fiecare mașină, prin introducerea unui umplător de cărnați se poate folosi cu umplător de cărnați — 1 umplător de cărnați cor. — 48.

Cuțite de carne

sub garanție pentru fiecare bucată dela 32 până la 90 flori — calitate bună dar fără garanție dela 44 până la 68 flori.

Oțel-magnet-diamant de Dick

Nr. 99 intr. lung. 36 cm. cor. 4-70
Nr. 88 intr. lung. 29 cm. cor. 3-90
Nr. 123 intr. lung. 19 1/2 cm. cor. 1-60

Cuțit de împuns

Nr. 7 cu mânere albe:
Lungimea tăișului 6 7 8"
cor. 1-80 1-50 1-80

Cuțit de ucis

Nr. 8 plăsele poșite cu împunătoare de aramă:
Lungimea tăișului 4 1/2 5 5 1/2 6 7 8"
cor. 2-10 2-40 2-70 2-90 3-— 3-40

Oțelele și cuțitele Dick sunt fără seamăn, cele mai bune, ce le pot recomanda.

CAROL F. JICKELI

SIBIU și ALBA-IULIA.

Cel mai cu efect și mai ieftin — PURGATIV

Pilulele purgative zaharizate ale lui **Philipp Neustein.**

(Pilule „Elisabeta“ ale lui Neustein).

Aceste pilule sunt a se preferi tuturor preparatelor similare, căci sunt în toată privința libere de orice substanțe vătămătoare; se aplică cu mare succes la toate morburile abdominale, sunt ușoare, curăță sângele și nici un mijloc nu e mai favorabil mai nevătămător de a combate

Constipațiunile

izvorul sigur al celor mai multe morhuri. Fînd zaharizate le iau cu drag până și copii, 1 cutie conținând 15 buc. costă 30 bani, 1 tub care conține 8 cutii, deci 120 bucăți costă numai 2 Cor. la comandă 2 Cor. 45 fil. franco. 800 8-10

Luați seamă! Păziți-vă de falsuri. Să cerem numai Pilulele purgative ale lui Neustein Philipp. Veritabile numai în cazul când cutiile și prospectul sunt provăzute cu marca firmei noastre în imprimare roșie-negru Sftul Leopold și subscrierea Farmacia Philipp Neustein. Embalajele noastre patentate trebuie să fie contrasemnate de firma noastră Farmacia lui Philipp Neustein & la sf. Leopold. Viena I. Plankengasse 6. Depozit în Sibiu în toate farmaciile.

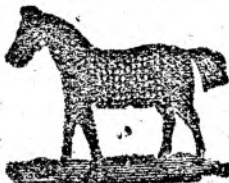

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelărilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vînat, sport și volaj, poelăzi și procovături, portmonee și bretele solide și altele

articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate.

Carele de mașini, curele de esent și legat, Sky (vărzobi) permanent la deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se asucă prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimitt franco. 31 56-

Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela selurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la site foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Sprijiniți industria națională!

OPINCI

de ori ce calitate precum și **piei în-
tregi pentru opinci** se află
24-6 de vânzare la

Ioan Grecu

măiestru pielar în Porcești (Verestorony).

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Ciszădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai bune stoffe de iarnă
în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru halus de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaqueto, și halus de salo, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisului și „Baglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reveranzilor** confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

Uniforme pentru voluntari, sum și tot felul de articole de uniformă, după prescripție croitorii cea mai nouă.

Nu cumpăra

nimic altceva contra

TUSEI

răgușetii, catarrhului, slegmel, catarrhului bronchial și de gât, ci numai

Caramellele de piept

ale

lui

Kaiser

cu
„Trei brazi”

5900

atestate dela medici și privați, întărite prin notarul public, garantează succesul sigur.

1 pachet 20 și 40 fil. 1 dosă 60 fil.

Se capătă în toate apotecile, dragueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

>Mugurul< însoțire economică-comercială Elisabetopole
(Erzsébetváros, Kisküüllő vm.)

ALTOI DE VIE

calitate distinsă, pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la:

Însoțirea economică „Mugurul”, Elisabetopole (Erzsébet-comercială város, Kisküüllő vm.)

Material disponibil în peste două (2) milioane.

Școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă. — La cumpărări pe credit 316 12— cele mai ușoare condiții. — Plătire pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț-curent și instrucțiune gratis și franco. — Însoțirea primește gratis elevi pentru învățarea artului și manipularea școalei de altoi

Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid!

Trimiteti băteți la cursul practic de altoit!

Reparatiuni-vite cu altoi dela firma română!

Serviciu solid, prompt și conștientos.

PRIMA FABRICĂ

transilvană ces. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel și lăcătușerie de artă și construcție

instalată cu forță electrică

11 7-80

E. PURECE, Sibiu—Nagyszeben

Strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Cataloage de prețuri gratis și franco.

Prețuri moderate.

Prima fabrică.

Auleo!

Afurisita de tuse
mă înneacă.

La tuse, răgușală și întrocarea ajută
sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 eor. și 2 eor.

Carton de probă 50 fl.

Depoul central:

farmacia „La palatia”

Budapest, VI, Váci körút 17.

Trăiască

Pastele lui Egger
mă scapără iute.

În Sibiu să poste căpăta la Guido Fabricius, Carol Morscher, Carol Müller, & Rummier, Karl Pissel, August Teutsch.

În Sebeș la Wilhelm Lederhülger și Ludvig Binder.

254 20-11

Singurul institut de asigurare ardelenă

„TRANSYLVANIA”

Strada Ciszădiei 5.

SIBIU

Strada Ciszădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai estime, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantagii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plățire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apeducte.

Sumele plățite pentru pagube de foc până la
finea anului 1909 K 4.891,168-51
Capitalul asigurat pe viață
schitste 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu / foc K 112.045,412-
sfârșitul anului 1909 / viață 10.847,132-
Fonduri de întemeiere și de
rezervă 2.309,387-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Ciszădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.